

Hemiptera

Insulae Lombok

in Museo Hamburgensi asservata

adiectis speciebus nonnullis, quas continet collectio auctoris.

auct. *Gustavo Breddin.*

Mit einer Tafel.

Die im Folgenden aufgezählten Hemipterenarten von Lombok sind Ergebnisse einer Reise, die der verdiente entomologische Sammler H. FRUHSTÖRFER im Jahre 1896 nach der Insel unternommen hat. Die bescheidene Artenzahl, die das Hamburger Museum, dessen Material mir durch die Liebenswürdigkeit des Herrn Direktors Prof. Dr. KRAEPELIN zugänglich wurde, sowie des Verfassers eigene Sammlung von dieser Ausbeute enthalten, stellt natürlich nur einen geringen Bruchtheil der Rhynchotenfauna der Insel dar. Immerhin ist das Wenige die einzige nennenswerthe hemipterologische Ansammlung aus Lombok, ja überhaupt aus der Gruppe der kleinen Sundainseln, die wir besitzen, oder doch die erste und einzige, die einer zusammenhängenden wissenschaftlichen Bearbeitung zugänglich geworden ist. Eine solche Bearbeitung ist aber auch im zoogeographischen Interesse vielleicht nicht unerwünscht, zu einem Zeitpunkt, wo die von WALLACE aufgeworfene Frage nach der faunistischen Stellung der Lombok-Insel in ein neues Stadium getreten ist und vielleicht ihrer endgültigen Lösung entgegengeht. Wir werden deshalb dem ersten, systematisch-deskriptiven Theil einen zweiten, faunistischen Abschnitt folgen lassen, der versuchen soll, die neu gewonnenen faunistischen Thatsachen festzustellen, zu ordnen und zoogeographisch zu würdigen.

Das der folgenden Abhandlung zu Grunde liegende Material stammt hauptsächlich von den zwei Fundorten: Sapit, 2000 Fuss hoch gelegen, und Sambalun, 4000 Fuss hoch.

I. Aufzählung der gefundenen Arten nebst Beschreibung der neuen.

Subordo Heteroptera.

Fam. Pentatomidae.

Brachyplatys radians Voll. var.

1 ♀ maculis discalibus pronoti et basalibus scutelli intescentibus omnino destituta, ranga transversa exteriore anguli basalis scutelli maculula intea notata, ceterum omnino typica.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Coptosoma arenarium Walk.

Ad hanc speciem refero specimina quaedam cum diagnosi Walkeri satis bene congruentia.

Corpo nitidulo, maiuscule, supra valde convexo, pone medium scutelli latissimo ibique latitudine humerali distinctissime latiore. Capite minusculo, latitudine intraoculari paulo longiore, ante oculos subtrapezoidaliter producto, parte producta diametro longitudinali oculi breviore (circa 4:5). Tylo apicem versus paulatim angustato, tamen distincte percurrente, ingis parum breviore. Ingorum margine externo subrecto, distincte lineariter reflexo. Ocellis oculis approximatis. Capit supra fere glabrum, vix hic illie rugulosum, ingorum disco puncta nonnulla nonnumerata exhibente. Pronoto utrimque ante humeros depressione obliqua a margine externo incipiente instructo, linea tamen impressa punctata transversali destituto; marginibus antero-lateralibus ante medium subrotundato-dilatatis, pone medium (a supero atque autico visis) sensim sinuatis; margine autico angustissime filiformiter reflexo. Scutello basi lineis impressis destituto, apice medio in mare leviter lateque sinuato. Scutello pronotoque punctatis, hoc paulo obsoletius, illo latera versus fortiter deuseque. Ventre rude, in mare densius, in femina remotius, punctato, disco longitrussum subimpunctato ibique paullo ante marginem posticam segmentorum singulorum lineam impressam transversalem inaequabiliter punctatam exhibente. Pectore opaco, transversaliter undulato-rugoso. Tibiis distinctissime sulcatis.

Sordide ferruginescens-fulvum; pronoto, scutello, abdome dense fuscoc-irroratis, atomis saepe seriatim confluentibus. Occipite (maculam medianam longitudinalem integrum plenumque inclidente), incisuris inter tyhm et iuga, ingorum marginibus exterioribus, pronoti linea utrimeque cicatricali circumflexa margineque postico imo omni, disco augusto ventris cum incisnis, rostro fere toto, unguiculorum apicibus, linea lateris superioris tibiarum basin versus, maculisque nonnullis striiformibus ante apicem femorum nigro-piceis. Pectore fulvescenti-nigro vel nigro, grisecenti-pruinoso; marginibus quibusdam (prostethii autico posticoque, sulci ostiolorum, anguli postici metastethii acetabulorumque) dilutiis ferruginescensibus. Antennis tarsisque apices versus sordide brunneis.

♂. Long. corp. $5\frac{1}{3}$ —6 mm; lat. hum. $4\frac{1}{2}$ —5, lat. max. abd. $5\frac{2}{3}$ —6 mm.

♀. Long. corp. $6\frac{1}{3}$ —7 mm; lat. hum. $5\frac{1}{3}$ —6, lat. max. abd. $6\frac{1}{3}$ — $7\frac{1}{3}$ mm.

Sapit, meuse Aprili.

Species ex vicinitate *Copt. Forsteni* VOLL.; congruere videtur cum hac specie celebensi et magnitudine spectabili et scutelli callositate basali linea impressa haud circumscripta et coloribus similibus; specific certissime distincta.

Coptosoma pygmaeum Montd.¹⁾

Duo specimina feminina subsordide luteo-signata.

Maculis marginis antici pronoti parvis, lineas anguli collaris haud attingentibus; maculis transversalibus discalibus aut omnino nullis aut in lineas tenuissimas reductis; maculis humeralibus parvis et obsoletis. Maculis scutelli basalibus subdiffusis, margines callositatis neque anticum neque posticum attingentibus et ab eiusdem angulo exteriore quoque remotis, magnitudine variantibus (singulis interstitio nigro aut aequalibus aut brevioribus); callulis basalibus exterioribus obsolete luteo-notatis. Scutelli limbo luteo mediocri, ab angulis posticis tamen usque antrorum distinete angustiore et callulos basales subattingente.

Long. et lat. max. corp. (♀) 2 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{3}{4}$ mm.

Sapit, mense Aprili.

Tectocoris lineola Fab. var. cyanipes Fab.

Sapit, mense Aprili, 2 ♀♀.

Chrysocoris atricapillus Guér.

var. variabilis Voll.

var. Vollenhoveni Leth. et Sev.

Abundare videntur hae varietates in insula (Sapit, mensibus Maio et Junio, Ekas, mense Maio); varietas rubra typica omnino abest.

var. rubrocinctus nov. var.

$\alpha.$ — Corpore supra coeruleo-vel viridi-metallescente, maculis nigris nunc obsoletioribus, nunc distinctioribus, interdum corpore superiore fere toto nigrescente; pronoti marginibus antero-lateralibus (nonnunquam fascia subapicali inter se coniunctis) et scutelli fascia subbasali curvata (postice concava) rubris.

$\beta.$ — In multis specimibus etiam marginibus apicali et lateralii scutelli rubris; scutello igitur maculam unicam maximam discalem, undique rubrocinctam exhibente.

$\gamma.$ — Interdum macula nigra subapicali scutelli ab eiusdem macula discali fascia rubra separata; scutello igitur maculis dhabus discalibus, obscuris altera magna anteriore, altera mediocri vel parva posteriore ornato.

$\delta.$ — Denique macula illa posteriore subbevanescente et macula anteriore discali undique diminuta efficitur varietas scutello maximum partem rubro, basin versus viridi-metallescenti-induto. Abdomine parum nigro-maculato.

¹⁾ Determinatio a dom. MONTANDON benigne examinata et probata.

Hae omnes formae, pronoto fere toto metallico (vel nigro) insignes medium tenent inter varietates metallescentes et formam typicam rubram. Inveniuntur in insulis Lombok (Sapit, mense Maio vel Junio) et Java (meridionali).

Chrysocoris dilaticollis Guér.

Varietas aureo-viridis, nitida, lituris omnibus nigris magnis clarisque, macula subapicali scutelli in altero specimine semilunata, totum apicem (margine subangusto excepto) occupante. Pronoto ante humeros valde dilatato, marginibus antrorum distincte rotundatis; disco in femina distincte, in mare obsoletius punctulato; depressione collari in illo sexu rude denseque punctata, in hoc medio impunctata.

♀: Long. corp. 13 mm; lat. hum. $7\frac{1}{2}$, lat. max. abd. $6\frac{3}{4}$ mm.

Sapit, mens. Maio et Junio, ♂ ♀.

Auletris n. gen.

Corpo subdepresso; pronoto toto cum capite subhorizontali. Capite supra plano, marginibus lateralibus subacutis, tylo igitur aequilongis, ocellis ab oculis et a linea ficta mediana frontis fere aequilonge distantibus. Pronoto sexangulari, humeris obtusis, haud prominulis; margine antico filiformiter convexo, retrorsum linea impressa continua limitato; marginibus antero-lateralibus acutiusculis, anguste reflexis. Scutello, basi impressionibus nigris destituto, subelongato-triangulari; frenis medium scutelli distincte superantibus; parte postfrenali scutelli mediocri. Venis membranae liberis. Suleo ostiolaro, ultra medium latitudinis pleurorum extenso antrorum recurvato; margine antico sulci corpori adpresso. Capite inferiore supra scobes antennales linea nigra notato. Bucculis parum elevatis, percurrentibus. Rostro gracili; articulo basali bucculas nonnihil superante, secundo subcurvato et compresso, tertio omnium longissimo. Mesosterni linea mediana vix filiformiter elevata. Ventre inermi sulcoque destituto. Femoribus remote fusco- vel piceo-conspersis; tibiis supra planis, utrimque marginatis; tarsis minusculis. Antennarum articulo primo brevi, apicem capitis minime attingente; articulo secundo primo nonnihil longiore tertioque distinctissime breviore (articulis reliquis mutilatis).

Insectum modestum propter formam capitum supra plani, lineam submarginalem capitum inferioris nigram, femora fusco-conspersa, praesertim autem structuram subsingularē sulci ostiolarii omnino congruentem, certe generi *Niphe* Stål proximum; differt corpore depresso, pronoti margine antico filiformiter elevato, antennarum articulo secundo tertio multo breviore et rostro longo.

Auletris proletaria n. spec.

(Fig. 1.)

♀: Corpore oblonge-ovato, ab humeris usque ad apicem segmenti tertii abdominis levissime dilatato, fere parallelo, pone illud segmentum leniter corrotundato-angustato. Capite latitudine sua frontali cum altero oculo vix longiore, pronoto subbreviore. Parte antecollari sat lata; marginibus ab oculis usque leniter subsinuato-convergentibus, apicem versus subsemiorbicolariter corrotundatis; tylo subaequilate percurrente. Pronoto inter humeros latitudine sua collari duplo, longitudine sua mediana plus quam duplo (fere = 5 : 2) lato. Marginibus antero-lateralibus subrectis, circa medium levissime latissimeque sinuatis, apice pone oculos denticulo minutissimo, vix ullo, armatis; angulis posticis rotundatis; margine postico leviter lateque sinuato. Scutello latitudine sua basali distinctissime longiore; partis postfrenalis marginibus subrectis retrorsum convergentibus, apice subacuminato-corrotundatis. Corii margine apicali leviter rotundato, membrana (in femina) apicem abdominis vix superante. Segmenti connexivalis secundi margine, segmentorum tertii, quarti, quinti, sexti magna parte marginali hemelytris clavis haud tectis; angulis apicalibus segmentorum vix prominulis, subacuminatis; angulo segmenti sexti libero, acutiusculo. Rostro longissimo, apicem segmenti sexti ventralis attingente (articulo secundo usque inter coxas intermedias, articulo tertio ad basin segmenti quinti ventralis extensis). Segmento ventrali quarto postice medio sat late obsoleteque, segmento quinto distinctius subtrapezoideo-sinuatis. Antennarum articulo tertio secundo distinete (fere = 5 : 3) longiore (articuli duo apicales desunt).

Corpo subnitidulo, cum rostro pedibusque ferruginescenti-luteo, supra, praesertim in corio, sordide brunnecente. Corpore superiore mediocriter et subremote, capite subtilius et densius nigropunctatis, punctis pronoti seriatim in lineas transversales undulatas confluentibus. Capitis lineis tribus (media lato tylum occupante), macula utrimque inter oculum et ocellum posita, linea obsoleta mediana pronoti anterioris, scutelli maculula utrimque anguli basalis, inter se linea basali irregulare coniunctis, macululaque subdiffusa corii ad apicem rimulae (intus retrorsum) posita glabris, dilutioribus. Margine imo capitis cum confinio tyl et iugorum, marginibus ipsis antero-lateralibus pronoti cum linea punctulata submarginali, humerorum convexitate (hac diffinse), capitis inferioris linea supra scrobes antennales ducta eiusdemque lituris quibusdam aliis, pectoris maculis minusculis nec non lineis quibusdam et punctis impressis, abdominis incisuris 1—5 anguste, pseudoincisuris intus, spiracularum marginibus, intus in lineam mox abbreviatam exentibus, rostri apice, unguiculorum apicibus, antennarum articulis secundo et tertio (basibus ipsis exceptis) articulique primi stria exteriore nigris vel fuseis.

Tibiarum anticarum lineis marginalibus superioribus tibiisque omnibus apicem versus infuscatis. Ventris lateribus passim punctulatis, punctulis nunc fuscescentibus nunc ferruginescentibus. Dorso abdominis sordide subaurantiaco vel ferruginescente. Connexivo punctulato, segmentis quattuor basalibus fuscescentibus, medio luteo-marmoratis, segmentis duobus apicalibus subferrugineo-luteis, nigropunctulatis, basi et apice anguste fuscescentibus. Alis leviter infuscatis. Membrana sordide lutescente, venis infuscatis.

Long. corp. 12½ mm; lat. hum. 5½, lat. max. abd. 6½ mm.

Sapit, mense Aprili (1 ♀ in coll. auct.).

Halyomorpha lata n. spec.

(Fig. 2.)

Corpore maris et praesertim feminae lato robustoque. Capite latitudine sua maxima cum oculis aequilongo; marginibus ab oculis usque antrosum primum convergentibus, mox autem et sat longe subparallelis, apicem versus sat breviter oblique coeuntibus. Nonnihil pone dentem anguli collaris pronoti invenitur in margine antero-lateralis apiculus, magnitudine subvarians (qui idem quamvis minor distinguitur etiam in *Hal. pico* FAB.). His marginibus ipsis antice subrectis, humeros versus leviter rotundato-dilatatis; marginibus postero-lateralibus vel rectis vel levissime sinuatis. Membrana apicem abdominis in femina haud, in mare paulo superante. Antennarum et rostri proportionibus iisdem atque in *Hal. pico*.

Pallide subferruginescenti-straminea vel flavescenti-lutea vel laete flava, corio apicem versus saepius sanguinescente. Supra sat subtiliter sed inaequabiliter nigro-punctata, callositatibus parvis intermixtis. Punctis, fundo nonnumquam metallescentibus, in pronoto et interdum etiam versus scutelli basin in nebulas vel maculas coacervatis. Lineis quattuor occipitis, duabus capitis anterioris (tyli et iugorum confinia notantibus), macula utrimque subrhomboidal processum humerale occupante, clara neque unquam deficiente, angulis imis basalibus scutelli, segmentorum connexivalium maculis communibus subtriangularibus incisuras occupantibus, ipsum marginem abdominis haud vel angustissime attingentibus, capitis inferioris lituris quibusdam, macula subtrotundata humerali prostethii, prostethii et mesostethii maculis vel nebulis utrumque singulis subannuliformibus, regiones scapularias ornantibus, metastethii linea obliqua marginem exteriorem areae evaporativa sequente, punctis impressis in pro- et metastethii areis posticis dispersis, spiraculis distinctissime saepeque etiam incisuris ventris angustissime, unguiculorum apicibus, rostri articulo apicali et in mare etiam cavea genitali nigris vel etiam (praesertim lituris pectoris) viridi-metallescentibus. Capitis area media (lineis interioribus occipitis inclusa) subimpicti-punctulata, maculis basalibus scutelli in angulis

et in medio positis, parvis et nonnunquam obsoletis, maculaque corii subdiffusa ad apicem rimulae (retrorsum) posita glabris reliquoque corpore superiore paulo dilutioribus. Ventre subtiliter punctulato, punctis semper concoloribus, inter puncta quam subtilissime strigulato; ventris disco impunctato, transversaliter obsolete strigato, macula nigra subanali semper destituto. Femoribus ferrugineo- vel nigro-irroratis. Antennarum articulis tribus basalibus flavis vel rubris, apicalibus duobus dilute ferruginescensibus, basi luteis. Dorso abdominis aurantiaco-rubro, apicem versus nigrescente. Alis subferruginescenti-fumigatis, iridescentibus. Membrana hemelytrorum venas novem exhibente, subflavescens-vitreata, praeter maculam typicam anguli interioris basalis omnino impicta.

♂: Long. corp. 14—15 mm; lat. hum. et max. abd. $8\frac{1}{2}$ —9 mm.

♀: Long. corp. 17—17½ mm; lat. hum. et max. abd. $9\frac{1}{3}$ —10 mm.

Abundare videtur in insula (Sapit, mens. Aprili, Maio, Junio, Pringabaja, mense Aprili).

Species *Hal. pico* FAB. distinctissime robustior (quod praesertim appetet in femina), differt etiam humeris magis prominentibus, marginibus antero-lateralibus sublaminatis distincte reflexis, membrana semper decolor, spiraculis distinctissime nigris, ventre reliquo immaculato coloribusque demique dilutioribus. Segmento quinto ventrali maris postice in hac specie sensim profundius sinnato quam in *Hal. pico*.

Stenozygum comptum n. spec.

(Fig. 3.)

♀: Corpore subelongato. Capitis parte anteoculari subgraciliter triangulari, marginibus anguste reflexis. Occipite subobsolete punctulato, punctulis in vittas tres confertis (una mediana latiore, duabus lateralibus angustis, ocellos tangentibus). Margine pronoti antico distincte filiformiter convexo, retrorsum linea impressa subtiliter punctata terminato; area cicatricali leviter calloso-elevata, glabra, retrorsum linea impressa, obsoletissime punctulata, medio subinterrupta inclusa; hac linea retrorsum ruga transversali distinctiore iterum terminata; parte postica sat remote ac rude punctata, rugosa; margine postico recte truncato; angulis posticis omnino rotundato-deletis. Scutelli callositate basali parum elevata, sat brevi, glabra; scutello pone callum subrugoso-punctato; parte postfrenali impunctata, graciliter angustata, apice imo corrotundata. Corio clavoque dense punctatis, lituris quibusdam albescensibus impunctatis. Tibiis supra planis, vix marginatis; tarsis minusculis. Antennis medio-cribus, articulo secundo dimidio articuli tertii subaequilongo; articulo tertio quinto vix, quarto distincte breviore.

Supra nigro-viride, metallescens. Jugis, maculula utrinque obliqua intraoculari lituram ingorum subtangente, macula subquadrata mediaua areae cicatricalis pronoti, scutelli callo basali apiceque sat longo, linea tenui inter se coniunctis, capitis inferioris maxima parte margineque diffuso abdominis aurantiaco-flavis. Pronoti et prostethii marginibus antero-lateralibus pone medium dilatatis, pronoti praeterea marginibus innis antico et posticis lineaque angusta mediana areae postcicatricalis, corii margine costali (ante apicem abbreviato), eiusdem fasciola subobliqua, marginem costalem cum angulo scutellari corii couiungente et rimulae extremitatem tangente, marginibus anguli apicalis interioris lineisque duabus angustissimis corii abbreviatis (altera in rimulae marginie exteriore medio dincta, altera ex angulo scutellari exeunte et snturam clavi intus sequente), linea subpercurrente clavi corporeque inferiore fere toto cum coxis, trochanteribus et femorum maxima parte albido-luteis. Capite superiore fere toto cum marginibus lateralibus reflexis lineaque impressa capitidis inferioris supra scrobes antennales ad insertionem rostri producta, pro-, meso-, metastethii maculis singulis subannuliformibus intus apertis, maculam aurantiacam includentibus, maculis duabus rotundatis mesosterni, ventris segmenti secundi linea basali circa medium, maculis ventris utrinque quattuor seriatim positis (in segmentis 2—5) et a linea ficta mediana quam a margine ventris distinete longius distantibus, segmenti sexti lineola mediaua, valvulis genitalibus basalibus, antennis, rostro fere toto, femorum apicibus (his supra luteo-lineatis), tibiis tarsisque coerulecenti-nigris vel nigris. Dorso abdominis violaceo-nigro, nitente; connexivo laete flavo. Alis leviter fumigatis, apicem versus obscurioribus; nervis nigris. Membraua nigra, hyalino-marginata.

Long. corp. cum memb. 9 mm; lat. max. abd. 4^{1/2} mm.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Species pulchra, *Sten. bicolori* DALL. et *tricolori* STL., ut videtur, vicina, differt coloribus in sentello corioque aliter dispositis et occipite vitta lutescenti vel rubra destituto.

Plautia decora n. spec.

Corpore obovato, supra subtusque modice convexo; pronoti parte antehumerali cum capite subplane declivibus. Capite latitudini frontis cum altero oculo fere aequilongo, pronoto distinete breviore, supra punctulato, punctis in occipite intraocellaris in lineas paucas longitudinales subirregulares plus minusve distinctas ordinatis; regione circa tili basin sita ingisque dense transversaliter rugulosis, punctulis rugulis intermixtis. Parte anteoculari capitidis utrinque supra scrobes antennales modice profunde sinuata, ante sinum rotundato-angustata. Pronoto inter humeros

longitudine sua fere triplo, vel distinctissime plus quam duplo latiore. Humeris subrectangularibus, haud vel vix prominulis, marginibus antero-lateralibus rectis, postico subsinuato. Margine pronoti antice angustiuscule, marginibus antero-lateralibns paulo latius filiformiter reflexis, intus linea impressa limitatis; hac linea impressa in marginibns lateralibus usque ad humeros distinctissima, ante medium densissime, pone medium haud vel obsoletissime punctulata. Pronoti tota parte anteriore (i. e. cicatricibus cum area antecicatrica) glabra; pronoto mox pone cicatrices transversaliter subdepresso ibique subacervatim et minusculae punctato, reliquo pronoto cum scutelli disco remote et mediocriter punctato; regione humerali impunctata. Scutello basin versus subrugoso, secundum marginem clavalem et praesertim apicem versus multo densius et subtilius punctato, latitudine sua basali vix longiore; parte postfrenali modice lata, marginibus lateralibus rectis retrorsum convergentibus, deinde subito semicirculariter corrundatis. Corio cum clavo densiuscule punctatis, linea rimulam intus sequente et circa vel pone eius apicem triangulariter dilatata glabra; margine membranali corii prope angulum apicalem leviter sinuato-exciso, hoc igitur angulo ipso parum producto, obtususcule. Augulis apicalibns segmentorum abdominis leviter prominulis, apiculo minimo armatis. Ventre densissime et subtilissime punctulato-ruguloso. Rostro apicem segmenti secundi ventralis haud attingente. Antennarum articuli tertii longitudo nonnihil variat, hoc articulo quam secundo nunc plus nunc minus distincte longiore.

Supra cum pedibus laete viridis. Corio (area costali fere tota excepta) cum clavo sordide et dilute sanguineo vel rufo-lutescente. Capite supra subtusque (marginibus anguste viridibus exceptis), pronoti fascia latiuscula antehumerali aliaque margines postero-laterales et posticum sequente et cum fascia illa anteriore in imo angulo humerali coniuncta, corii areae costalis parte basali, scutelli margine angustiusculo clavali, tarsis, rostro corporeque inferiore fere toto laete flavo-luteis. Pro- et mesostethii lateribus (marginibus basalibus saepe exceptis), metastethii macula discali aream evaporativam occupante, ventrisque serie utrinque macularum maiuscularum intus spiracula positarum dilute viridibus. Macula minuscula rotundata discum anguli humeralis pronoti ornante, macula subdiffusa corii ante apicem rimulae intus posita, punctis fere omnibus pronoti, scutelli et hemelytrorum, apice rostri unguicularumque apicibus nigris vel fuscis. Marginibns lateralibus apicis scutelli diffuse albescentibus. Antennarum articulis duobus basalibus viridi-luteis, articulis reliquis flavescentibus, apices versus sordide ferruginesceribus. Dorso abdominis subviolacea-nigro, una cum connexivo viridi densissime punctulato. Alis fuscesceribus. Membrana basin versus et in disco diffuse flavescenti-fusca, versus margines dilutiore, angulo basali interiore flavescente.

σ : Segmento genitali transversaliter sat convexo, brevi et undique fere aequilongo, inferne viso postice truncato, angulis posticis subobsoletis, rotundatis.

Long. corp. $6\frac{1}{2}$ —8, cum memb. 7— $8\frac{3}{4}$ mm; lat. hum. $4\frac{1}{2}$ — $5\frac{1}{4}$ mm.

Sambalun, mense Aprili; Sapit, mens. Aprili, Maio, Junio.

Diffrerit a congenericis pronoto paulo minus convexo, pone cicatrices transversaliter subdepresso, marginibus antero-lateralibus reflexis crassioribus distineteque percurrentibus, punctura pronoti et praesertim coloribus pulchris. Angulis apicalibus segmentorum ventris macula nigra destitutis.

Nezara viridula L.

cum var. torquata Fab.

Sapit, mens. Maio et Junio.

Pygomenida pauper Breddin.

cf. Entom. Nachr. ed. KARSCH XXIV (1898) p. 114.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Cazira chiroptera H.-S.

Specimen magnum femininum ab individuis iavanis et sumatraniis differt colore magis lutescente liturisque nigris omnibus maioribus.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Canthecona furcellata Wolff.

Sapit, mense Maio vel Junio (coll. auct.).

Asopus malabaricus Fab.

var. rubrocinetus n. var.

Supra fere totus subviolaceo-niger. Lobo medio capitis, marginibus pronoti antico et antero-lateralibus sat angustis, limbo costali corii retrorsum angustato lineaque mediana pronoti et scutelli cum huius tota parte postfrenali pulchre rubris. Pectore, margine laterali rubro et lituris quibusdam albo-luteis exceptis, toto pedibusque fuscis vel nigris. Ceterum ut *As. malabaricus* typicus coloratus.

Sapit, mense Maio vel Junio (1 ♀ coll. auct.).

Invenitur haec pulchra varietas subnigricans etiam in insula Sumatra. Varietas *nigripes* ELL. fere medium tenet inter illam et formas typicas laete coloratas.

Eusthenes Paris n. spec.

(Fig. 4.)

♂: Capite ab oculis usque subtriangulariter angustato, marginibus versus apicem subrotundatis, ante oculos haud vel vix sinuatis; supra circa tylī basin rugis paucis obliquis maioribus instructo, antice et inter ocellos vermiculato-ruguloso. Pronoti marginibus antero-lateralibus rectis vel levissime rotundatis; humeris rectangularibus, haud vel vix prominulis, abdome medio distinctissime angustioribus. Pronoti tota parte postcicatricali rugis transversalibus percurrentibus, scutello praesertim basin versus rugositatibus depresso transversalibus vermicularibus notatis, his rugis et rugositatibus punctis elongatis vel potius impressionibus acicularibus longitudinalibus hic illic interruptis. Scutelli parte postfrenali graciliter producta angulumque scutellarem corii distinctissime superante, per dimidium suum basale subaequilata, deinde acutangulariter acuminata, supra longitrorum subconcava. Abdomine sat lato, marginibus totis bene rotundatis; angulis apicalibus segmentorum modice et subrectangulariter prominulis, haud tamen in dentem productis; angulis liberis segmenti sexti subrectangularibus, latis, segmentum genitale haud vel vix superantibus. Metasterni disco elevato postice quam antice latiore, retrorsum versus ventris basin haud elevatam subdeclivi; mesosterni elevatione postica (in meis quidem speciminibus, an semper?) latiuscula, supra depresso-complanata. Tibiis posticis robustis et breviuseculis, nisi basi haud curvatis. Antennis sat brevibus atque robustis; articulo secundo quarto distincte breviore. Segmento genitali mediocri, subquadrato, postice medio apertangulariter emarginato, lobis lateralibus rotundatis, angulis igitur exterioribus omnino deletis (fere ut in *Eusth. cupreo* Westw.).

Subnitidus, supra violaceo-brunneus, plus minusve metallecenti-viridi-indutus, praesertim in capite, pronoto, scutello et connexivo, quae nonnunquam sunt omnino olivaceo-viridia. Corpore inferiore dilute piceo vel sordide ferrugineo-brunneo, splendore tamen olivaceo-viridi induto. Antennis maximam partem et pedibus nigro-piceis; tarsis tibiis paulo dilutioribus, subtus flavo-ferrugineo-pilosis. Antennarum articulo tertio apicem versus, articulo quarto toto laete ferrugineo-flavis.

Long. corp. sine memb. $25\frac{1}{2}$ —28 mm; lat. hum. $13\frac{1}{2}$ —14, lat. max. abd. 15—17 mm.

Sambalun, mensi Aprili (2 ♂♂ in coll. auct.).

Species ab omnibus congenericis perfacile distinguitur colore antennarum; praeterea longe differt a ceteris speciebus Archipelagum malesium habitantibus cum forma segmenti genitalis maris tum aliis notis: ab *Eusth. robusto* AM. & SERV. magnitudine minore, forma pronoti et

capitis, spiraculis ventralibus concoloribus; ab *Eusth. minore* VOLL. et *Ulxie* BREDDIN e. g. corpore superiore multo minus nitido, pronoto et scutello rugosis, ab illo etiam ab domine pone medium haud subrectilineariter augustato, angulis apicalibus segmenti sexti abdominis in mare latioribus, retrorsum minus prominentibus, tibiisque posticis maris rectis. Ab *Eusth. cupreo* WESTW. affinibusque eius differt etiam antennis robustioribus, scutelli apice distincte longiore et acutiore, tarsisque tibiis subconcoloribus.

Cyclopelta obscura Lep. & Serv.

var. *brunnescens* n. var.

Omnia, quae examinavi, specimina ex insula Lombok reportata praeclera sunt coloribus corporis superioris dilutis, neque unquam, ne in maturissimis quidem individuis, fusco-nigris.

Supra saturate ferrugineo-brunnea, hemelytris et connexivo paulo obscurioribus; infra cum pedibus laete ferruginea. Ventris spiraculis maculisque marginalibus circa incisuras positis et saepe etiam vitta utrimque diffusa nigris. Antennarum articulo primo ferrugineo, reliquis nigris. Lituris flavis scutelli et connexivi minusenlis.

Sapit, mense Aprili ♂♀.

Aspongopus obscurus Fab.

1 ♀, cum specimibus iavanis omnino congruens.

Sapit, mense Maio vel Junio.

Megarhynchus rostratus Fab.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Fam. Coreidae.

Mictis farinulenta n. spec.

♀: Antennis sat brevibus; articulo primo secundo parum longiore, hoc articulo et quarto aequilongis, articulo tertio quarto paulo breviore. Pronoto circa humeros sat dilatato ibique ab domine distinctissime latiore. Hoc processu humerali extrorsum directo et nonnihil sursum reflexo, apice in dentem sat parvum extrorsum atque antrorsum vergentem exemente; margine antero-laterali ab hoc dente usque ad angulum collarem pronoti subrecto, tuberculis acutis vel dentibus minusculis recumbentibus sat numerosis (12 vel 15 numero) armato; margine postero-laterali pone dentem apicalem processus sat late rotundato, in parte libera exteriore sat dense denticulato. Margine postico ante scutelli basin subsinuato-truncato. Pronoto, praesertim in processu humerali, granulis consperso, postice non multo ante scutelli angulos basales utrimque elevatione transversali

leviuscula notato; linea mediana sulciformiter impressa. Scutello leviter transverse rugosulo, pone basin in specimine descripto¹⁾ rugam angustum elevatam percurrentem subcurvatum exhibente. Hemelytrorum parte coriacea subtiliter et obsoletinscule punctata, macululis glabris hic illuc intermixtis. Membrana venis sat paucis praedita, venis disci inter se sat longe distantibus, subrectis nec furcatis; venarum interstitiis subplanis in speciem pseudovenarum haud elevatis, at versus marginem venulis liberis brevibus distinctissimis inter venas principales interpositis. Abdomine a basi usque mediocriter rotundato-dilatato hemelytrisque clavis distincte latiore, pone basin segmenti quarti latissimo, angulis apicalibus segmentorum haud prominulis. Ventre inermi; segmento secundo tertio parum breviore, medio retrorsum quam levissime rotundato-producto ibique cum adiacente parte basali segmenti tertii vix elevatulo. Pedibus sat brevibus; femoribus anterioribus subtus ante apicem bidentatis; femoribus posticis rectis mediocriter incrassatis, subtus carina minute denticulata et apicem versus dentibus duobus compressis altero subapicali altero apicali instructis. Tibiis posticis rectis, femoribus paulo brevioribus subcompressis, subtus pone basin leviter rotundato-dilatatis, apicem versus simplicibus, ante apicem supra subtusque tuberculo spiniformi armatis; margine toto inferiore minutissime denticulato.

Corpo superiore cum pedibus et antennis ferrugineo-brunneo; corpore toto inferiore cum rostro laete ferruginescenti-flavo; antennarum articulo quarto (ima basi excepta), scutelli apice et incisuris connexivalibus flavo-luteis; connexivo ipso et membrana nigro-fuscis; denticulis marginalibus pronoti apice nigrescentibus. Dorso abdominis nigro. Alis subsordidescenti-aurantiaco-flavis. Corpore toto tomento albido induito; hoc tomento praesertim in pronoti parte antica decliva et in lateribus corporis inferioris sat denso. Corii pilositate maculis minutis impunctatis atque nudis hic illuc interrupta.

Long. corp. 24 mm; lat. hum. 11 $\frac{1}{4}$, lat. bas. abd. 8 $\frac{1}{4}$ mm.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Haec *Mictis* nova antennarum brevitate et structura *Micti profanae* FABR. australicae affinis, toto habitu magis speciebus indo-malesiis illius generis appropinquat.

Acantholybas n. gen.

Capite minusculo, triangulari, cum oculis paulo latiore quam longo, supra pone tuberculos antennales in margine exteriore spinula horizontali

¹⁾ Eiusmodi rugam subbasalem scutelli invenio in nonnullis speciminibus *Prionolomiae malayae* STÅL, in aliis individuis eiusdem speciei omnino desunt; hic igitur character verisimiliter variabilis in nostra specie.

armato. Ocellis minusculis, at distinctis. Bucculis antrorsum in angulum apertum elevatis, angulo summo apicu subobsoleto armato. Antennis mediocribus; articulo primo sat brevi, capite breviore; articulo secundo omnium longissimo; articulis tertio et quarto subaequalibus, singulis articulo primo distincte longioribus. Pronoto trapezoidali; humeris rotundatis, haud prominentibus; marginibus antero-lateralibus fere rectis, pone stricturam collarem antrorsum in tuberculos distinctissimos subconicos prominentibus. Scutello plano. Hemelytris alisque completis; membrana sat dense venosa. Alae hamo paulo ante venae decurrentis basin oriente. Ventris maiore parte basali distincte longitrorsum sulcata. Verruculis glandariis intraspicularibus segmentorum ventralium quarti, quinti et sexti depressione annuliformi circumdatis. Pedibus vix mediocribus, femoribus inermibus, tibiis supra planiusculis. Rostro gracili, ventris basin distinctissime superante; articulis tertio et quarto subaequilongis. Segmento genitali maris supra inermi; segmento ventrali sexto in femina¹⁾ integro.

A generibus vicinis facillime distinguitur tuberculis antennalibus basi spina armatis, alarum hamo a basi venae decurrentis remoto segmentoque sexto ventrali in feminâ integro.

A. longulus n. spec.

Fig. 5.)

Corpo elongato, ab humeris usque retrorsum longe subparallelo. Capite minusculo, latitudine sua cum oculis paulo breviore. Spatio inter oculos et tuberculos antennales interposito diametro longitudinali oculi paululo breviore; spinis exterioribus tuberculorum antennalium horizontalibus, acuminatis. Tylî extremitate supra rostri insertionem in apicem subreflexum producta. Pronoto trapezoidali, latitudine sua humerali parum breviore, mediocriter antrorsum declivo; parte decliva vix convexiuscula, pone regionem cicatricalem obsolete transversaliter depressiuscula marginibusque antero-lateralibus ibidem quam levissime sinuatis. Tuberculis marginalibus subapicalibus pronoti breviter conicis, apice obtusatis. Scutello apicem versus subobsoleto longitrorsum carinato. Clavi punctis plerisque in series tres (quarum una marginem scutellarem sequitur, duae suturam clavi) ordinatis. Venis membranae sat densis et saepius furcatis. Abdomine, saltem in mare, subangusto, hemelytra clausa lateraliter vix superante. Antennarum articulo secundo primo fere duplo et tertio fere tertia parte sua longiore. Rostro medium segmenti ventralis tertii attinente vel superante; articulo primo ultra capitis basin haud extenso; secundo tertio paulo longiore. Tibiis femoribus longioribus; tarsis minus-

¹⁾ Feminam *A. brunnei australici* tantum examinare potui.

culis; articulo basali apicalibus dnobus simul sumptis vix longiore. Corpore toto dense punctato, punctis setulis singulis brevissimis lutescentibus munitis, capite superiore areaque cicatriciali pronoti sensim densius et aequabiliter puberulis; ventre hic illic et femorum facie inferiore praeter illas setulas pilis nonnullis longis erectis, tibiis infra pilis semicubantibus munitis.

Corpore supra obscure nigrescenti-brunneo, infra sordide ferruginescenti-fulvo, fusco-punctato. Antennis, rostro pedibusque nigrescentibus vel picescentibus; antennarum articulo primo fere toto articulique secundi basi ipsa paulo dilutioribus. Antennarum articuli tertii basi ima, articuli quarti fere tertia parte apicali, scutelli apice, segmentorum connexivalium margine postico, callulo ad apicem ostiolorum sito, rostri articuli primi parte basali, articuli secundi imo apice, basi articuli secundi tarsorum, annulo tibiarum omnium pone medium sito, pedum posticorum trochanteribus basi annulisque duobus femoralibus (altera basali, altera postmediana) plus minusve sordide lutescentibus. Femora anteroria, in meo quidem specimine, umbras annulorum duorum obsoletissimas vix exhibent, in individuis dilutioribus verisimiliter distinctius annulatis. Membrana nigro-fusca; linea basali suturam membranae notante, basibus venarum in angulo interiore membranae nascentium venaque transversali subbasali flavo-luteis. Alis hyalinis, leviter flavescentibus; venis dilute grisescentibus. Dorso abdominis ferrugineo-brunneo vel sordide aurantiaco-rubro.

Segmento genitali maris convexo, apicem versus sensim angustato, margine superiore sat anguste corrotundato.

Long. corp. $10\frac{1}{2}$ mm; lat. hum. $3\frac{1}{5}$ mm.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Acanthocoris scabrator Fab.

Sapit, mense Maio vel Junio (coll. auct.).

Clavigralla quadriflora n. spec.

♂: Capite cylindrico, apice breviter rotundato, latitudine sua cum oculis aequilongo, ante oculos usque ad antennarum basin levissime dilatato. Capite supra parum convexo; scrobis antennalis margine exteriore subcompresso, inermi; spatio inter apicem tuberculi antennalis et oculum oculi diametro parum longiore. Pronoto granulato; humeris spina conica acuta mediocri horizontali extrorsum vergente armatis; marginibus pronoti antero-lateralibus versus angulum collarem granulis paucis obsoletis instructis, fere inermibus; margine postero-laterali distincte granuloso; parte antehumerali decliva mediocriter convexa, in disco suo posteriore tuberculis bis bimis aenatis (anterioribus paulo maioribus et

magis distantibus quam posterioribus) armata. Scutello convexo (in individuo descripto acu perduto). Membrana venis numerosis, crebre furcatis et iterum coniunctis, fere areolata. Abdominis margine dentibus quinque acutissimis retrorsum vergentibus armato. Ventre pone basin nonnihil inflato. Femoribus graciliter claviformibus, praesertim posticis apicem versus incrassatis, his basin versus laud vel vix curvatis; femoribus anterioribus ante apicem spinis singulis, femoribus posticis spinis duabus maioribus sat distantibus spinulisque nonnullis minoribus magnitudine deinceps decrescentibus in cristam subapicalem coacervatis armatis. Tibiis posticis femoribus fere quinta parte brevioribus, circa finem partis circiter quartae vel quintae basalis leviter subapertangulariter incurvis deinde rectis. Rostro coxas intermedias paulo superante; articulo basali paulo pone oculos extenso; articulo secundo quarto parum longiore, tertio omnium brevissimo. Antennarum articulo primo subcylindrico mediocri, capite fere quarta parte sua longiore; articulo secundo primo paulo breviore, tertioque vix longiore; hoc articulo et quarto subaequilongis. Dorso abdominis rudiuscule punctato; segmentis 1—5 in unum connatis, suturis omnino deletis; segmento sexto unico libero suturaque distinctissima a segmento quinto separato.¹⁾

Ferrugineo-fusca, hoc colore in capite inferiore, sternis ventrisque medio in fusco-nigrum transeunte. Pronoti tuberculis quattuor discalibus, apice spinarum humeralium, granulis marginis postero-lateralis, dentibus marginis abdominalis apices versus spinisque femorum omnium nigris. Maculis utrimque duabus marginalibus ventris totam partem medium segmentorum connexivalium quinti et sexti occupantibus et in ventris marginem transeuntibus pedibusque maximam partem Inteo-albis. Femorum fere dimidia parte apicali (in anticis paulo plus, in intermediis paulo minus dimidio) tibiarumque fere quarta parte basali saturate ferrugineo-brunneis. Apicibus et tibiarum et tarsorum annuloque obsoleto tibiarm medium notante dilutissime brunnescentibus. Antennis et hemelytrorum parte coriacea ferrugineo-flavis, hac punctis brumescientibus hic illic seriatim notata. Linea subtili suturae membranalis marginaque ipso tenuissimo anguli apicalis corii producti nigrescentibus. Membrana sublutescenti-hyalina; venis dilute grisescientibus. Ventre vitta utrimque angusta ex maculis oblique positis composita et a margine laterali sat longe distante nec non maculis quibusdam aliis regionis discalis ferrugineo-rufescientibus notato. Dorso abdominis ferrugineo-fusco, in medio disco diffuse ferrugineo-rufescente. Alis vitreis.

Segmento genitali maris intescente; margine apicali utrimque anguste et profunde sinuato-inciso, his excisuris obliquis antrorsum et extrorsum divergentibus, lobo medio illas excisuras obliquas separante rotundato.

¹⁾ Structura segmentorum dorsalium in femina verisimiliter alia.

Long. corp. 10 mm; lat. hum. cum spinis 4 $\frac{1}{2}$, lat. bas. abd. 3 $\frac{1}{2}$ mm.
Sapit, mense Maio vel Junio (coll. auct.).

Fam. Lygaeidae.

Pyrrhobaphus tyrannus n. spec.

(Fig. 6.)

♀: Corpore elongato; capite subporrecto, supra modice convexo et antrorsum mediocriter declivo; a latere viso subtus horizontaliter recto; oenlis mediocribus. Pronoto inter humeros quam antice vix duplo latiore; marginibus antero-lateralibus fere rectis, versus humeros late subcalloso-elevatulis; parte lineolas cicatricales ferente longitrorsum subconvexa, postice depressione transversali terminata; carina mediana lobi postici fere nulla. Hemelytris abdominis apicem paulo superantibus. Rostro basin segmenti tertii ventralis attingente; articulo primo basin capitidis modice superante articoloque secundo subaequilongo; articulo quarto tertio distinctissime breviore. Antennarum articulo secundo quarto fere quarta parte sua longiore; articulo tertio quarto fere quinta parte eius breviore. Corpore opaco, antennis, rostro, pedibus et praesertim abdomine supra subtusqne nitentibus. Pilositate molli erecta albida in corpore et pedibus longiore, in antennis, rostro et hemelytris paulo breviore.

Corpore cum pedibus, antennis, rostro, membrana et dorso abdominis nigro. Pronoti marginis antero-lateralis fere dimidio postico late subcalloso-elevatulo cum humeris ipsis, hemelytrorum tota parte coriacea, prostethii margine humerali, metastethii linea exteriore marginali vel submarginali, epipleuris, ventris limbo sat angusto (segmenti sexti tantum basin versus) commixivoque (segmento sexto excepto) laete rubris. Occipitis maculis duabus linearibus intraocellaribus obsoletis sordide rubescientibus. Angulo membranae basali interiore imo lutescente. Alis fuscis, violaceo-nitentibus; vena costali laete rubra.

Long. corp. 15, cum memb. 16 $\frac{1}{4}$ mm; lat. hum. 4 $\frac{1}{2}$ mm.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Differt a diagnosi generica Ståli capite fere omnino nigro.¹⁾

Malcus flavidipes Stål var.?

♀: Specimen unicum, quod examinavi, lombocense differt a diagnosi Ståli coloribus obscurioribus:

Antennarum articulo basali, capite, scutello, prothorace toto, acetabulis etiam meso- et metastethii, margine apicali segmentorum ventralium quarto

¹⁾ In specimine alio, collectionis meae ex insula Sumbawa reportato, rostrum apicem coxarum posticarum hand attingit, vertex macula sanguinescente unica maiore, pronotum limbo humerali latius cinnabarino ornata sunt; specifice certe hand distinctum.

et quinto saturate ferrugineo-brunneis. Hemelytris sordide ferruginescibus; corii minus quam dimidia parte basali praesertim extus lineaque venae costalis ipsius ante angulum apicalem sub diffuse lutescentibus; hoc angulo ipso nigro. Meso- et metastethio cum ventre nigris, illorum limbo laterali utrimque vittula albi-squamosa ornato.

Pronoto et corpore toto inferiore cum ventre dense et rudiuscule punctatis et breviter pilosulis. Incisuris omnibus ventralibus distinctissimis, usque ad connexivum perductis, parallelis vel subparallelis. Angulis apicalibus segmentorum connexivalium quarto, quinto et sexto in lobulos emorsulos productis. Antennarum articulo secundo tertii dimidio paulo longiore; articulo primo quarto vix longiore. Hoc quarto articulo per fere quartam partem basalem tenui, flavo-albido, parte tamen tota apicali fusiformiter subincrassata nigra.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

A specie STALiana ex Java reportata specifice differe haud videtur. Proportionibus articuli quarti antennarum in individuis, quae vidi, aliis, ac dicuntur esse in diagnosi STALI; cum autem articulatio ultima antennarum tenuissima et aegre distinguenda sit, vera longitudo articuli apicalis forte auctorem feffellit.

Ventre huius generis basin versus ne minime quidem attenuato, segmentis omnibus ventralibus, basali excepto, subaequilongis; *Malcus* igitur subfamiliae *Colobathristinorum* haud tribuendus.

Oxycarenum limbaticornis n. spec.

♀: Corpore elongato-ovato, ab angulo apicali corii usque ad apicem pronoti, vel etiam, si vis, capitis paulatim angustato. Capite cum oculis triangulari, pronoto distinete breviore. Pronoto pro *Oxycareno* longinculo, latitudine sua humerali vix breviore, antice quam postice distinctissime angustiore (circa = 4:7), latera versus circa medium leviter constrictis. Capite, prothorace toto, scutello dense rudeque punctatis. Punctis clavi in series tres distinctissimas ordinatis, linea intermedia circa medium clavi decurtata; interstitiis inter series punctorum interpositis subcarinato-elevatis. Membrana sat magna, apicem abdominis modice superante, praeter venas quattuor subrectas disci venam quintam submarginalem marginem costalem sequentem et cum vena proxima interiore cellam amplectentem exhibente. Antennarum articulo basali apicem capitis haud vel vix aequante; articulo secundo tertio fere quarta parte sua longiore (4:3); tertio quarto aequali vel paulo breviore. Rostro pone coxas intermedias extenso. Femoribus anticis infra serie spinularum brevium armatis; spina unica longiore tenui atque erecta circa basin partis tertiae apicalis posita.

Niger; corpore cum clavo corioqne breviter et sat dense albido-pubernlo. Corii tertia parte basali rectangulariter triangulari, margine imo costali, ante angulum apicalem ipsum nigrum decurtato, epipleuris, acetabulis, sneli ostiolarii apice libero, metastethii angulis margineque posticis, tibiis posticis, harum basi apiceque exceptis, ebnrneo-albis. Rostro basin versus tibiisque anticis, his praesertim apicem versus, piceo-brunneis. Tarsis, apicibus picescentibus exceptis, sordide ferrugineis. Membrana nigra; limbo costali et apicali hyalino-albo.

Long. corp. cum memb. 4 $\frac{1}{4}$ mm.

Sapit, mense Maio vel Junio (coll. auct.).

A speciebus plurimis cognitis facile distinguitur haec nova species clavo nigerimo membranaque nigra, albo-limbata. „Rhopalo (?) funerali“ KIRBY ceylanensi — qui sine ullo dnbio generi *Oxycareno* est attribnendus — secundum figuram et diagnosin valde affinis, tamen tibiis anticis et intermediis totis obscuris nec „snpra albis“, posticis latissime albo-annulatis, corio haud nisi obsoletissime punctulato et forte etiam magnitudine maiore haec nostra nova species sat distincta videtur esse.

Fam. Pyrrhocoridae.

Dindymus rubiginosus Fab.

Sapit, mense Aprili.

Fam. Hydrometridae.

Mesovelia furcata Muls. & Rey.

Specimen unicum macropterum femininum, quod vidi, ab individuo unico macroptero palaearctico collectionis meae ex Aegypto reportato haud differre videtur nisi corpore paululo angustiore, capite vix graciliore et longiore articuloque primo antennarum capite subbreviore¹).

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Fam. Henicocephalidae.

Henicocephalus lombocensis n. spec.

(Fig. 7.)

Corpo subdepresso, supra planiusculo. Hemelytris clausis abdomen distinetissime latioribus, pone medium latissimis ibique humeris sensim latioribus. Capite pronoto nonnihil longiore, angustiusculo et pone oculos graciliter constricto; lobo postico globoso, at paulo angustiore quam

¹) Forma aptera, quae in aquis Germaniae borealis haud raro occurrit, antennis pedibusque sensim longioribus liturisque crebris fuscis corporis superioris insignis.

lobus anticus cum oculis semiglobosis sat fortiter prominentibus; lobo antico superne viso ab oculis usque ad antennarum insertionem marginibus sinuatis dilatato. Pronoti lobo antico lobo intermedio duplo vel plus quam duplo breviore eoque multo angustiore; lobo intermedio lobo postico parum longiore at multo angustiore; lateribus a supero visis aequabiliter rotundatis. Sulco mediano lobi intermedii profundo, carinula lobi postici subtili et subobsoleta; huins lobi margine postico recte truncato. Tibiis anticis compressis, subtus a basi usqne aequabiliter dilatatis, apice ipso latissimis totisque a latere visis elongato-triangularibus; tibiis posticis sensim deorsum excurvatis. Rostro sat gracili. Antennis tenuibus, articulo primo capitis apicem subsuperante; articulo secundo omnium distinctissime longissimo articuloque tertio quinta fere parte sua longiore; hoc articulo tertio iterum quarto sensim longiore.

Corpore piceo, subopaco, dense griseo-villoso; pedibus antennisque apicem versus in piceo-brunneum, hemelytris et abdome in sordide terreo-brunneum dilutis. Rostri apice, trochanteribus, geniculis, his angustiuscule, apiceque imo tibiarum cum tarsis flavescentibus. Pronoti lobo postico scutelloque reliquo corpore superiore paulo magis nitidulis.

Long. corp. sine memb. $5\frac{3}{4}$ — $6\frac{1}{2}$, cum memb. $7\frac{1}{4}$ — $7\frac{3}{4}$ mm; lat. hum. $1\frac{2}{3}$ —2 mm.

Sambalun, meuse Aprili.

Species *Hen. tasmanico* WESTW. similis esse debet, et secundum diagnosin auctoris, quamvis nimis concisam, ab hac specie australica vix differt nisi femoribus anticis „margine interno fulvescenti“ omnino destitutis hemelytrorumque margine externo basali concolore; secundum dom. BERGROTH (in litt.) tamen certe specifice distincta.

Henicocephalus Bergrothi n. spec.

(Fig. 8.)

Corpore subcylindrico, ab humeris usque retrorsum subaequilato, supra vix depressiusculo. Capite pronoto paulo longiore; lobo postico ante rotulam collarem globuloso-incrassato, lobo antico cum oculis aequilato vel paululo latiore; hoc lobo antico superne viso robustiuscule cylindrico; oculis sat parvis, mediocriter prominentibus. Pronoti lobo medio omnium distincte longissimo, lobo antico circiter duplo, lobo postico fere quarta parte sna longiore; hoc eodem lobo medio latiusculo posticoque hand ita multo angustiore, antrorsum subito angustato, marginibus lateralibus rotundatis; sulco mediano aliisque impressionibus distinctissimis. Lobi postici margine basali fere recte truncato; carinula mediana eiusdem lobi tenuissima. Pedibus breviusculis et robustiusculis, praesertim femoribus anticis fortibus; tibiis posterioribus rectis apicem versus paulatim

incrassatulis; tibiis anticis robustis, compressis, subtus a basi usque sensim dilatatis, totis a latere visis triangularibus, angulo apicali inferiore libere prominente; unguiculo maiore longo atque gracili. Rostro sat robusto. Antennis gracilibus; articulo primo capitis apicem fere attingente, articulo secundo tertio distinctissime longiore (4:3); articulis duobus apicalibus subaequilongis; quarto gracillime subfusciformi.

Sat opacus, ubique molliter flavescenti-pilosulus, venis corii eiusmodi pilulis nigrinque ciliatis. Piceo-fuscus, hemelytris reliquo corpore paulo dilatioribus. Antennarum articulis primo et quarto (hoc basin versus infuscato), rostro, capitis apice ante antennarum insertionem rotundaque collari, prothoracis lobis antico et intermedio cum coxis, trochanteribus pedibusque reliquis omnibus plus minusve laete flavescentibus vel ferrugineo-flavis. Tibiis posticis circa medium leviter, intermediis ibidem levissime brunnescientibus. Capite inferiore impressioneque transversali capitis superioris lobos separante sordide ferruginescentibus. Abdomine (in specimine descripto minus bene conservato) sordidescenti-luteo, latera versus et in dorso abdominis et in ventre, ut videtur, fuscescenti-maculato; apice fuscō.

Long. corp. cum memb. 7 mm; lat. hum. fere 1¹/₂ mm.

Sambalum, mense Aprili; unicūm individuum examinavi in coll. mea asservatum.¹⁾

Fam. Reduviidae.

Gardena Semperi Dohrn, var.?

Specimina duo sumpta, quae examinavi, certe *Gardenae Semperi* philippinensi valde affinia videntur esse; exemplaria tamen typica vel tantum specimina in insulis Philippinis collecta conferre non potui. Ex diagnosi auctoris et ex annotationibus STÅLI differentias quasdam repperisse mihi videor, nullam tamen validiorem aut manifestiorem. Itaque specimina mea in tanta congenericorum affinitate non sine magna dubitatione ad illam speciem refero:

Capite superiore ante sulcum transversalem impressione typica trianguli instrueto. Prothoracis parte anteriore angustata meso- et metathoraci simul sumptis aequilonga vel iis paulo longiore, glabra, supra basin versus linea impressa mediana notata. Prothoracis area posteriore mesothoracem tegente retrorsum convexo-ascendente, uiuntissime rugulosa; humeris supra nodosis; margine postico bisinuatulo. Mesostethio a latere viso metastethio paulo longiore; mesosterni et praesertim metasterni regionibus

¹⁾ Secundum dom. BERGROTH, qui specimen typicum nuper benigne examinavit „*Hem. bicolori* haud dissimilis, at angustior aliquis divergens“ (in litt.).

intracoxalibus medio carinatis. Hemelytris in meis quidem specimiibus medium abdominis dorsum paulo superantibus. Femoribus anticis coxis fere dimidia parte sua longioribus (3 : 2) tibiisque anticis cum tarsis circiter duplo longioribus; femorum eorundem partibus quintis duabus basalibus et iterum parte fere quinta apicali inermibus, parte reliqua spinulis maioribus et minoribus intermixtis munitis. Tibiis anticis mox pone basin in facie superiore torulo linearis pilulorum densissimorum subadpressorum munitis, apicem versus leviter curvatis. Tarsis anticis tarsis posticis aequilongis vel iis sublongioribus. Antennarum articulo primo secundo et tertio simul sumptis paulo longiore; in mare articulo primo toto, secundo basin versus pilis longis erectis vestitis, reliquis antenuis obsoletissime vel vix pilosulis.

Geniculis pedum posteriorum sat late articulationibusque ipsis autenarum inter articulos primum, secundum, tertium, quartum luteo-albis. Capite, prothoracis parte angustata, meso- et metastethio, ventre basin versus pedibusque omnibus cum coxis saturate rufo-ferrugineis; colore pedum posteriorum ante et pone genua albescens in nigro-fuscum transeunte. Prothoracis area postica elevata obscure picescente, margine postico lutescente; abdominis dorso ventrisque apice griseo-nigris. Hemelytris sordide luteo-griseis, basi obscurioribus. Antennis nigris, hoc colore basin versus in ferrugineo-rufum transeunte. Spinulis femorum antidorum apicem versus fuscescentibus.

Long. corp. 24—25 mm.

Sapit, mense Maio vel Junio (coll. auct.).¹⁾

Crocias n. gen.

Corpo elongatulo, subitus transversaliter convexo. Capite elliptico, elongato, pronoto distincte breviore, horizontali, gula a latere visa fere omuino recta. Oculis in mediis capitum lateribus vel paulo ante positis, minusculis parumque prominentibus, a latere visis ovalibus, per tota capitum latera hand extensis. Capitum parte postoculari subglobulariter incrassata, antice et postice distincte constricta, postice rotulam brevem collarem effidente. Ocellis mediocriter distantibus. Lateribus capitum postocularis granulis nonnullis distinctioribus armatis, gula granulis paucis minutissimis instructa. Antennis mox ante oculos insertis. Pronoto inermi, sulco mediano distinctissimo percurrente instructo; paulo ante medium subconstricto, strictura tamen utrinque carina interrupta; his carinis longitudinalibus elevatis per totam fere partem posticam distincte continuatis. Humeris rotundatis; marginibus postero-marginalibus rectis brevibus; margine postico inter angulos posticos leviter et latissime

¹⁾ Eadem species etiam in insula Java occurrit [Sukabumi (Java orientalis) 2000 pedes, leg. H. FRUHSTORFER (coll. mea)].

trapezoidaliter exciso, fundo excisurae supra scutelli basiu omnino rectilineo. Scutelli lateribus inermibus, apice in spinam horizontalem longiusculam exente. Prostethio utrimque ante acetabulum tuberculo conico, apice obtusato pilifero armato; prosterno canaliculato, apice haud recurvo. Mesostethio carinula mediana instructo. Femoribus posticis gracilibus, apicem abdominis fere attingentibus, femoribus intermediis et praesertim antieis subincrassatis; his iisdem femoribus antieis subtus tuberculis spiniformibus armatis, femoribus intermediis ibidem obsoletius tuberculatis. Tibiis omnibus fossa spongiosa destitutis, rectis; posticis femoribus suis multo longioribus. Membranae cellis basi fere aequilatis; exteriore apicem versus sensim dilatata; cella interiore mox pone basin paulo angustata, deinde longe subaequilata, apice rotundato-occlusa cellaque exteriore multo breviore. Antenuarum articulo basali basi leviter curvato, capite anteoculari cum oculo ipso fere aequilongo apicemque capitidis nonnihil superante, articulo secundo primo paulo minus quam duplo longiore, articulis duobus apicalibus tenuissime filiformibus. Rostro mutilato.

Genus femoribus anticis subtus spinulosis, pronoto carinis (nec rugis!) duabus subcurrentibus instructo aliisque notis insigne, capite elongato, pone oculos globuloso anticeque et postice constricto quodammodo generis *Epirodere* WESTW. admonet, differt tamen cum multis aliis notis tum antennis prope oculos insertis. Habitu magis *Acanthaspidi* A. & S. affine.

C. velutinus n. spec.

(Fig. 9, 9a.)

♀: Capite praesertim supra et latera versus, pectore, pronoto femoribusque plus minusve granulatis; granulis femorum in series ordinatis; tibiis hic illuc obsoletissime granulosis. Pronoto subgraciliter trapezoideo, latitudine humerali aequilongo; parte ante stricturam sita leviter convexo-elevata, distinctius granulato-aspera; parte postica pronoti praeter granula rara obsoletaque rugulas densas subtransversales exhibente. Carinis longitudinalibus in antepronoto latiusculis et obsoletis, in postpronoto angustis at distinctissime elevatis, retrorsum subcurvato-divergentibus et paulo ante marginem posticum evanescentibus. Sulco mediano inter illas carinas sat profunde canaliculato, continuo atque percurrente. Tuberculis angulorum lateralium latis et brevibus, obtusis. Scutelli spina apicali scutello ipso non multo breviore. Hemelytris clausis abdomini fere aequilatis einsque apicem mediocriter superantibus. Meso- et metapleuris transversaliter rugosis. Ventre pone basin leviter inflato, subtilissime ruguloso; segmento sexto omnium longe maximo, in sinum posticum segmenti quinti profunde immerso et in medio segmentis tribus praecedentibus simul sumptis paulo breviore; segmento quinto medio quam latera versns fere

duplo breviore. Tarsis sat gracilibus; articulo apicali basalibus duobus simul sumptis paulo longiore; unguiculis praesertim posticis perlongis.

Corpore supra velutino, infra cum pedibus glabriuscule, pulchre aurantiaco. Pectore toto, antepronoto, corii et clavi maxima parte membranaque tota nigris. Hemelytrorum basi, corii venis omnibus (et sectoribus et vena apicali corium et membranam separante) areaque tota solida costali retrorsum dilatata aurantiacis. Antennarum articulis primo et secundo (utriusque basi diluta excepta), capite (hoc infra sensim dilutiore), postpronoto (huius marginibus humerali et postico subaurantiacis exceptis) tibiisque posticis (basi et apice imis exceptis) aurantiaco-fuscis. Antennarum articulis apicalibus dilute flavis. Dorso abdominis aurantiaco, alis nigricantibus, hoc colore basin versus in aurantiaco-fusco transente. Ventre et pectore hic illic, coxis et praesertim femoribus subtus pilis nonnullis erectis sat longis praeditis; articulis primo et secundo antennarum sat dense flavo-pilosis, pilis et his quoque erectis, versus apicem articuli secundi semicuibantibus. Scutelli disco acu crassa laeso, ut videtur piceo; spina apicali aurantiaca.

Long. corp. 12, cum memb. $13\frac{1}{2}$ mm; lat. hum. $3\frac{1}{2}$ mm.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Tiarodes Fruhstorferi n. spec.

Capite crasse cylindrico, pronoto haud vel vix breviore, dense subtiliterque ruguloso, stria utrimque capitidis inferioris longitudinali sublateralis glabra. Antennis breviusculis, articulo primo apicem capitidis haud attingente, secundo primo paulo plus quam duplo longiore. Rostro capitidis basin vix superante; articulo primo apicalibus duobus simul sumptis aequilongo vel paululo longiore. Ventre praesertim latera versus obsolete ruguloso.

Subaurantiacoruber. Capite toto cum antennarum articulis primo et secundo, scutello, femorun apice, tibiis totis, mesostethio (maculis minusculis utrimque duabus aurantiacis marginis postici exceptis), metapleuris, ventris apice fere a basi segmenti quinti usque, segmentis dorsi abdominis quinto et sexto connexivoque horum duorum segmentorum nigro-violaceis. Membrana tota et corii angulo toto interiori cum dimidio apicali clavi adiacente nigris, limbum latum costalem corii aurantiacum relinquentibus. Tarsis piceo-brunneis; rostro subsordide aurantiaco. Segmentis quattuor basalibus dorsi abdominis cum connexivo suo aurantiacis, quarto tamen sordide. Alis nigricantibus, basi sordide flavidis. Hemelytris opacis, reliquo corpore nitidulo.

Antennarum articulis duobus apicalibus scutellique apice in specimine descripto mutilatis.

Long. corp. $18\frac{3}{4}$, cum memb. $19\frac{1}{2}$ mm; lat. hum. $5\frac{3}{4}$ mm.

Sapit, mense Maio vel Junio (coll. auct.).

Sycanus brevifurcatus n. spec.

♀: Capite pronoto sensim longiore; parte postoculari parte anteroculari cum oculis ipsis subbreviore. Antennarum articulo primo capiti cum antepronoto subaequilongo. Postpronoto fortiter punctato-rugoso, in disco versus marginem posticam in tuberculum unicum obtuse conicum elevato; margine postero-laterali cum postico sat fortiter filiformiter calloso-reflexo. Scutelli furca leviter reclinante fortiuscula et breviuscula; truncо furculae ramis vix aequilongo; apicibus imis ramorum retrorsum curvatulis. Angulo apicali producto corii apicem cellae exterioris haud aequante. Abdomine infra inflato, modice dilatato, ante apicem segmenti tertii latissimo, deinde retrorsum usque ad apicem abdominis distincte et aequabiliter, fere rectilineariter angustato; margine laterali segmenti primi leviter sublobato-rotundato, reliquo margine integro. Connexivi segmento tertio vix latiore quam longo; segmento quarto basi longitudine sua vix aequilato.

Corpo cum rostro, pedibus magnauste parte antennarum ferrugineo-brunneo vel piceo-brunneo; colore partis postocularis capitis supra in piceo-nigrum transeunte, abdome supra subtusque nigro. Pronoti lobo postico (marginibus brunneo-ferruginescensibus exceptis) subferruginescensenti-luteo. Hemelytris subsordide luteo-albis; angulo producto apicali nigro; stria suturae membranac fere in eius medio ferrugineo-rubra. Membrana hyalina; basibus venarum luteo-albis. Antennarum articuli primi apice, articuli secundi basi ipsa et paulo minus quam dimidio apicali ceterisque articulis totis sordide ferrugineis. Femoribus mox ante apicem paulo dilutioribus; tibiis apice tarsisque apicem versus plus minusve dilute picescentibus. Corpo toto cum pedibus dense villosulo; infra et in antepronoto praeterea pilulis appressis subsquamuliformibus et inaequabiliter distributis ferrugineo-vel griseo-mucoreo; antepronoto lituris glabris notato. Ventre utrimque serie intraspiculari macularum punctiformium albopilosarum notato.

Long. corp. 23—26 mm.; lat. hum. 6—7 mm.

Sapit, mensibus Aprili et Maio.

Euagoras limbatus n. spec.

Capite a supero viso pone oculos haud vel vix incrassatulo, retrorsum sat graciliter angustato. Antennarum articulo primo capiti, pronoto et scutello simul sumptis paulo longiore. Prothoracis spinis humeralibus semiperpendiculariter erectis, gracilibus pronotique margine postero-laterali nonnihil longioribus, subcurvatis extrorsum et paululo retrorsum directis. Pronoti marginibus postero-lateralibus et postico, hoc tamen obsoletius, reflexis; margine postico subsinuato. Tuberculis collaribus fortibus, extrorsum prominentibus, apice acuto levissime antrorsum curvatulo.

Niger vel piceus. Pronoti tuberculis collaribus marginibusque antero-lateralibus (pone stricturam subinterruptis) eiusdemque marginibus postero-lateralibus et postico (his angustis), corii limbo toto costali sat lato, connexivo supra subtusque, ventris vitta lata mediana, rostro (huius apice piceo-rubro excepto), acetabulis pedibusque magnam partem dilute flavis. Capite, scutelli apice angulisque basalibus (his obsolete), coxis pedumque regione geniculari rubris vel rubescentibus. Vittis lateralibus nigris ventris extus rubescenti-marginatis. Femoribus posticis extus basin versus linea nigrescenti notatis. Tarsis, tibiis antennarumque articulo primo sordide flavis vel fere fusco-flavis; huius apice imo et ante eum annulo diffuso atque obsolete dilutioribus; articulis secundo et tertio nigro-fuscis (quarto in specimine descripto mutilato). Membrana dilute fuscescenti; alis leviter fumigatis, margine costali basin versus lutescenti; dorso abdominis fusco, basin versus in flavum transeunte.

Corpore toto pilis erectis vel suberectis, supra brevioribus, infra longioribus, plus minusve dense vestito. Ventris et pectoris lateribus et praesertim hemelytrorum parte coriacea cum scutello et pronoto dense griseo-mucoreis.

Long. corp. 15 mm.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Species ex affinitate *Eu. bispinosi* FAB.¹⁾; differt ab hac specie statura maiore et robustiore, capite postoculari paulo graciliore, spinis humeralibus pronoti longis sensim recurvis, tuberculis collaribus paulo acutioribus, pronoto toto fusco extus et postice anguste eburneo-marginato pedibusque anterioribus lituris nigris omnino destitutis.

Euagoras geniculatus n. spec.

♀: Capite superne viso ab oculis usque retrorsum sat graciliter angustato. Antennarum articulo primo capiti, pronoto et scutello simul sumptis aequilongo. Pronoti margine basali truncato vel levissime sinuato. Spinis humeralibus sat debilibus et breviusculis subsemiperpendiculariter erectis et extrorsum vergentibus (apice imo in speciminibus descriptis laeso). Angulis humeralibus pone illas spinas leviter subacuminato-prominulis. Tuberculis collaribus fortibus acuminatis extrorsum productis. Ventre a basi usque sensim dilatato, circa apicem segmenti quarti latissimo ibique prothorace (sine spinis) distinctissime latiore.

Piceo-fuscus vel niger; hoc colore in postpronoti disco in flavescenti-fuscum transeunte. Capitis lateribus circa oculos, prothoracis

¹⁾ *Euagoram plagiatum* BURM. secundum diagnoses a *bispinoso* FAB. haud distinguo. Specimina, quae vidi, ex insulis Java et Teruata reportata antennarum coloribus inter illas duas species medium omnino tenent; pedes ut in *Eu. plagiato* notati.

lateribus antero-lateralibus sat angustis, scutelli marginibus basali et lateralibus, corii limbo costali angustiusculo ante angulum productum corii nigrum decurtato, prostethii sulco mediano marginibusque posticis, acetabulis omnibus ventreque cum connexivo stramineo-luteis. Ventris utrimque vittis binis geminis linea lutea separatis maculisque binis quadratis connexivi superioris et inferioris (altera maiore in segmento quarto, altera minore in segmento quinto mox pone eorum bases positis) nigris. Rostro pedibusque dilute luteis, femorum quinta vel sexta parte apicali, tibiarum annulis duobus subbasalibus apiceque imo (hoc dilutius) nec non tarsis supra et apicem versus nigris. Rostrum apice summo antennisque sordide ferrugineis, harum articulis primo et secundo apice, tertio basi excepta toto, quarto basin versus nigris; articulo primo ante apicem annulo obsoleto lutescente notato. Membrana et alis dilute fuscescentibus, harum limbo costali basin versus dilute flavo. Dorso abdominis croceo-flavo apicem versus in disco in piceo-brunneum transeunte.

Corpore supra breviuscule, subtus cum pedibus longius piloso; praeterea corpore toto, ventre nitidulo excepto pilulis brevibus adpressis mediocriter densis griseo-submucoreo.

Articulo quoque secundo in altero specimine meo annulum obsoletum exhibente medianum.

Long. corp. 15 mm; lat. max. abd. $4\frac{1}{2}$ mm.

Sapit, mense Aprili (coll. auct.).

Species colore stramineo-luteo, nec rubescenti, corporis et pedum, nec non ventris et geniculorum lituris distinctissima.

Subordo Homoptera.

Fam. Cicadidae.

Cicada coronata Dist.

♀: Haud differt a descriptione auctoris nisi fascia laterali pronoti postice decurtata, linea mediana pronoti, pone medium interrupta, piceo-nigra; segmentis dorsalibus primo et secundo medio castaneis limbo postico flavescenti, tegminumque area costali virescenti. Vagina marginibusque fissurae adiacentibus nec non disco segmenti ventralis sexti apicem versus nigris.

Long. corp. 26 mm; lat. exp. tegm. 93 mm.

Sambalun, mense Aprili.

Huechys sanguinea De Geer.

Elytris nigris; alis nunc nigris nunc dilutius fuscescentibus. Abdomine supra subtusque sanguineo. Vagina feminae et margine interiore squamarum vulvarium nigris.

var. Elytris fusco-luteis vel luteo-fuscis; venis nigris. Frontis carinis (ut in *H. incarnata* Germ.) nigris; segmentis ventralibus linea transversa subapicali dilute-fuscescente notatis (ut saepius invenitur in *H. incarnata*).

Haec varietas fere medium tenet inter *H. sanguineam* et *incarnatam*. Nonne *H. incarnata* forma localis est *H. sanguineae*?

Sambalun (mense Aprili).

Fam. Cercopidae.

Cosmoscarta sanguiniflua n. spec.

(Fig. 10).

♂: Capite supra ante ocellos inter verticem ipsum et frontis basin profunde transversaliter sulcato; ocellis mediocribus, inter se et ab oculis fere aequilonge distantibus. Pronoto distinctissime transverso, inter humeros longitudine sua mediana sat multo latiore (fere = 3:2). Marginibus antero-lateralibus subrotundato-dilatatis; humeris parum prominentibus subangulato-rotundatis; margine toto partis posthumeralis subsemicirculariter rotundato; angulis posticis omnino deletis, parte scutelli basin tegente postice nec sinuata nec truncata. Marginibus antero-lateralibus et humeralibus late et leviter, posticis multo distinctius et angustius, fere filiformiter, reflexis, postice tamen circa medium suboboletis. Pronoto dense punctato et distincte ruguloso, subsericeo-micante; cicatricibus, inter se depressione coniunctis, glaberrimis; parte antica, hac depressione et cicatricibus ipsis retrorsum terminata, impunctata, obsolete transversaliter rugulosa. Carina mediana pronoti pone eandem depressionem transversalem distineta, postice subevanescente. Scutello latitudine sua basali vix longiore, transversaliter rugoso, disco triangulariter impresso. Tegminibus a basi usque extus modice rotundato-dilatatis, a parte fere tertia basali usque nonnihil ante apicem bene corrotundatum subaequilatis, densissime punctulatis, subopacis; parte tantum reticulata paulo magis nitenti. Mesosterno medio ante coxas tuberculis duobus breviter conicis vel submammiformibus armato.

Thorace, capite, prostethii limbo antero-laterali, femoribus pedum anteriorum cum tibiis tarsorumque basi pulchre sanguineis. Clypeo, rostro, tarsis anterioribus apicem versus, pedibus posticis totis nec non pectore plus minusve obscure ferrugineo-piceis. Pronoti impressione utrinque cicatricali tegminibusque nigris; his maculis senis vel quinis laete rubris ornatis [elavi macula discali; corii macula elongata submarginali inter sulcum longitudinalem basalem et marginem costalem interposita; macula alia transversaliter ovali discali, apicem illius sulci retrorsum terminante; maculis demique tribus minoribus marginem apicalem

areae coriaceae notantibus, in figuram fasciae ordinatis et saepe in fasciam sat angustam emorsulam confluentibus]. Ventre et abdominis dorso subrubescenti-fuscis, hoc basin versus in sordide-sanguineum transenne.

Alis fumigatis; area costali et cellula cum venis adiacentibus, sectoribus et radiis reliquis tautum basin versus dilute coccineis. Corpore breviter griseo-pilosulo.

Long. corp. sine tegm. $15\frac{1}{2}$, cum tegm. 20 mm; lat. hum. $7\frac{2}{3}$ mm.

Sapit, mense Maio vel Junio (coll. anet.).

Sumbawa, Tambora, coll. Mrs. Hamb.

Cosmoscarta melliflua n. spec.

(Fig. 11.)

♀: Capite supra inter verticem ipsum et frontis basin hand impresso, his partibus linea tantum transversali leviter impressa separatis; ocellis mediocribus, inter se et ab oculis fere aequilonge distantibus. Pronoto latitudine sua humerali fere quarta parte breviore (3 : 4). Marginibus antero-lateralibus leviuseule rotundatis; humeris hand vel vix prominentibus, subangulato-rotundatis; marginibus postero-lateralibus subrectis, postico subsinuato-truncato. Marginibus antero-lateralibus apicem versus leviter et latiuscule, postico toto cum parte adiacente marginum postero-lateralium distinctissime et filiformiter reflexis; marginibus regionis humeralis omnino non reflexis. Depressionibus cicatricalibus leviusculis, inter se linea impressa hand coniunctis; depressione utraque foveolas duas punctiformes exhibente. Carina mediana pronoti subobsoleta, postice evanescente. Scutello latitudine sua basali distinete longiore, transversaliter rugoso, impressione discali profunda subtriangulari instructo. Tegminibus in tertia parte sua basali extus rotundato-dilatatis, abhinc retrorsum leviter angustatis, apice angustato-corrotundatis. Mesosterno medio ante coxas tuberculis duabus fortibus acute conicis instructo; acetabulis mediis extus dente acuto compresso armatis. Pronoto tegminibusque deusissime punctulatis.

Fere ubique breviter flavo- vel flavescenti-pilosula, tamen nitidula, pulchre flava. Meso- et metastethio, ventre et dorso abdominis (hoc basin versus subsanguinescenti), coxis posterioribus, femorum intermediorum vitta superiore, femoribus posticis (apice imo excepto), scutello, area reticulata corii, areae coriaceae parte fere tertia apicali (antice irregulariter emorsula et circa medium acutangulariter profunde excisa) cum adiacente apice clavi, maculisque duabus sat parvis dimidiis basalis tegminum (altera subtriangulari corii inter rugam plicatoriam et suturam clavi posita rugaeque ipsius partem apicalem tangente, altera striiformi, subobsoleta in clavo, prope suturam clavi sita) piceis vel nigris. Maculis irregularibus minusculis tribus vel quattuor inter fasciam apicalem nigram areae coriaceae et basin areae reticulatae interpositis flavis. Rostro et tibiis posticis sordide

brunneis; his apicem versus cum tarsis et geniculis angustis laete ferruginescentibus. Alis fumigatis; sectore costali usque ad furcationem, sectoribus interioribus et radiis basin versus dilutissime sanguineis vel aurantiacis. Segmento genitali feminae sanguineo; vagina ipsa nigra.

Variat clavo immaculato.

Long. corp. 18, cum tegm. $22\frac{1}{2}$ mm; lat. hum. $9\frac{1}{4}$ mm.

Sapit, mense Maio vel Junio.

Cosmoscarta fuscipennis St. Farg. & Serv.

Specimina lombocensia nonnihil obscurius colorata quam, quae vidi, iavanica. Pronoto rubro-fusco vel fusco-rubro, margine reflexo undique dilute rubro; tegminibus rubro-fuscis vel fere nigris; vitta costali, rubra retrorsum paulatim dilatata. Pronoti margine postico super scutelli basin in speciminibus lombocensibus subtruncatis, in speciminibus iavanicis paulo magis rotundatis vel etiam subangulato-rotundatis.

Sapit, mense Maio vel Junio; Sambalun, mense Aprili.

Fam. Jassidae.

Tettigonia centrivittata n. spec.

♂: Capite superne viso antice rotundato, prothorace circiter quarta vel quinta eius parte breviore. Vertice inter oculos sat mediocriter transverse impresso; carinulis ocelliferis obsoletissimis, fere nullis; margine postico subelevato; fronte subdeplanato. Pronoto inter humeros longitudine sua mediana fere duplo latiore, antrorsum leviter angustato, supra glabro, antice impressionibus tribus distinctioribus notato, una media transversali, duabus aliis parvis rotundatis prope angulum interiore oculi positis. Scutelli disco sat leviter impresso.

Laete rubra. Vitta mediana capitidis inferioris clypei basin et frontem percurrente et ante apicem capitidis subito abbreviata, parte postica intraoculari verticis (linea utrimque rubra oculos circumdante excepta), pronoti margine antice ipso, eiusdem fascia partem minus quam dimidiam posticam occupante medioque quam latera versus latiore, scutello, mesostethii area anteriore, tarsorum apice elytrorumque maxima parte nigris vel fuscis. Horum vitta centrali, in confinio subbasali corii et clavi oriente, pone medium corii subinterrupta et mox ante eius partem quartam apicalem abbreviata pulchre coccinea. Dimidio apicali elytrorum vitta marginem costalem ipsum fuscum intus sequente antrorsum angustata versus elytrorum apicem dilatata extremitatemque apicalem corii haud omnino attingente sordide aurantiaco-flava notato. Rostro fuscescenti. Dorso abdominis nigro, marginibus ventris nonnunquam diffuse fuscescenti-maculatis. Alis subobscure fumigatis. Corpore supra subtusque hic illic subcoerulecenti-pruinoso.

Verticis macula nigra saepe antrosum versus apicem capitidis vel in lineolas duas vel in vittulam medianam exenente; quae vittula non unquam apicem vittulae frontalis tangit.

♂. Genitalibus ut in *T. indistincta* WALK. SIGN. formatis.

Long. corp. 10 $\frac{1}{2}$, cum memb. 12 $\frac{1}{4}$ mm; lat. hum. 3 mm.

Sapit, mensibus Aprili, Maio et Junio.

Ex affinitate *Tett. ferruginea* FAB. et *indistinctae* WALK., paulo angustior et gracilior. Differt etiam praeter colores divergentes fronte paulo planiore, vertice magis depresso, carinulis verticis ocelliferis, quae in illis speciebus impressiones tres verticis dividunt, hic obsoletis, vix ullis.

Deltoccephalus spec.

Speciem minusculam huius generis vidi ex insula Lombok reportatam.

Appendix.

Eusthenes Ulixes n. spec.

(Fig. 12, 12a).

Capite latitudine sua cum oculis subaequilongo; parte anteoculari sat longe producta ab oculis usque antrosum marginibus fere rectis valde angustata, apice corrotundato-angulari, medio incisa. Pronoti marginibus antero-lateralibus planis, haud dilatatis, humeros versus sat leviter rotundatis; humeris parum prominentibus, apertangularibus, apice subrotundatis. Scutelli parte postfrenali plana, parva atque brevi, a basi usque retrorsum sensim angustata, apice corrotundato-angulari. Corii angulo apicali distinctissime et latiuscule derotundato. Ventre sat lato hemelytraque clausa utrimque admodum superante, circa apicem segmenti secundi latissimo, deinde retrorsum mediocriter et paulatim rotundato-angulari, angulis segmentorum omnium sat acute prominulis. Convexitate basali media ventris disco elevato metasternali aequialta eumque arete attingente. Femoribus posticis in utroque sexu ante apicem utrimque spina acutissima distinctissime retrorsum et perpaulum deorsum producta, longiuscula apicemque femoris attingente vel subsuperante armatis. Antennis validiusculis atque breviusculis; articulo quarto secundo non multo longiore (5:4), tertio secundo distincte breviore.

Capitis parte anteoculari vermiculariter rugnosa; pronoto quam subtilissime aciculato-striolato et disco obsoletissime, latera versus paulo distinctius transversaliter rugoso; scutello glabro; connexivo glabro, rugis paucis longitudinalibus notato; ventre confertissime et angustissime longitudinaliter vel sublongitudinaliter rugoso, punctulis multis minitissimis intermixtis.

Corpo nitido, infra cum pedibus nigro-piceo, hic illicve leviter olivaceo-micante. Capite supra, pronoto, scutello (huius apice picescenti excepto) connexivoque obscure olivaceo-viridescentibus vel piceo-brunneis, olivaceo-indutis. Hemelytris subdilute violaceo-brunneis, membrana alisque flavis. Tarsis laete ferrugineo-flavis. Antennis nigris; apice imo maculaque diffusa subbasali anteriore articuli quarti obsolete ferruginesceribus. Rostro piceo, articulationibus dilutioribus. Dorso abdominis sordide purpureo-rubro.

♂. Spina maxima femorum posticorum sensim incurva, tibiis eorundem pedum subrectis. Angulis apicalibus segmenti ventralis sexti mediocriter prominulis segmentique genitalis marginem posticum retrorsum vix superantibus, acuminatis, sat latis, angulum fere sexaginta graduum exhibentibus. Segmento genitali subobtrapezoideo; margine apicali medio minusculae sed distinctissime apertangulariter exciso, lobis lateralibus distincte oblique truncatis.

Long. corp. ♂ 29—32, ♀ 30—32 mm; lat. hum. 14 $\frac{1}{2}$ —16 $\frac{1}{2}$, lat. max. abd. 16 $\frac{1}{2}$ —18 $\frac{1}{2}$ mm.

Java occidentalis (Pengalengan, 4000 pedes, FRUHSTORFER legit, Museum Hamburg., coll. BREDDIN), Java (Mus. Dresdense).

Species polita atque nitida, pronoti marginibus antero-lateralibus haud rotundato-dilatatis, cum *E. scutellari* H.-S. optime comparanda, haud difficile distinguitur corpe maiore et sensim latiore, pone medium minus subito angustato, capite distincte longiore, antennis crassioribus et brevioribus, praesertim articulo quarto multo breviore, parte scutelli postfrenali parva, a basi usque valde angustata, haud impressa, angulis apicalibus segmenti sexti ventralis in mare latioribus atque minus productis, segmento genitali aliter formato, tarsis laete flavis corporeque superiore (clavo corioque exceptis) in plurimis, quae examinavi, speciminibus pulchre olivaceo-viridi. Differt praeterea et ab *E. scutellari* H.-S. et ab *E. robusto* ST. FARG. angulo apicali corii distinctissime et latiuscule rotundato tibiisque posticis maris fere rectis et ab omnibus, quos cognoverim, congenericis spinis subapicalibus femorum posticorum in utroque sexu gracilibus atque acutissimis, distinctissime retrorsum et vix deorsum productis.¹⁾

¹⁾ *E. Jason* STÅL (==*E. scutellaris* HAG. VOLL.), species aenigmatica, ut fertur, iavanica, ad hunc speciem novam nullo modo est referendus; differt a nostra specie magnitudine maiore, scutelli apice impresso (cf. VOLLENHOVEN, Essai Faune Ent. III Pl. III fig. 6), antennarum articulo quarto longiore (secundum diagnosin nec figuram), tarsis nigris (sec. figuram), spinis subapicalibus femorum posticorum haud sensim retrorsum productis (cf. ibidem fig. 6 b) angulisque apicalibus segmenti sexti ventralis multo aentioribus nec non segmento genitali medio sinuato, lobis lateralibus rotundatis (cf. ibidem fig. 6 a). Ceterum partes in hac figura (6 a) delineatae omnino et eae in fig. 6 b depictae sat bene cum iisdem partibus *E. scutellaris* H.-S. (== *E. minor* VOLL.) congruunt. Anne auctor aliam speciem descripsit, aliam delineavit?

Aspideurus varians n. spec.

Corpo brevi ac lato, longitudine sua paulo angustiore, supra subtusque modice convexo; supra, capite excepto, parum subtiliter et densissime punctato. Capite latitudini intraoculari frontis aequilongo, ante oculos mediocriter producto, parte producta antrorsum sat subito angustata, apice corrotundata; margine ante oculos leviter et sat late sinuato. Punctura capitis sat subtili, in plagas nonnullas remotas coacervata, interstitiis maincasulis impunctatis intermixtis (plaga punctatissima transversali fasciformi, intraoculari, basin ipsam tylis secante in speciminiis, quae vidi, nunquam deficiente; occipite intraocellari plaga latinsenla mediana dense punctata at nonnunquam subinterrupta et utrimque linea subtili punctorum longitudinalibus notato). Pronoto longitudine sua mediana multo plus quam duplo latiore; marginibus antero-lateralibus leviter rotundatis, marginibus postero-lateralibus trinotatis, margine postico levissime lateque sinuato. Scutello apicem abdominis haud attingente, latitudini suae basali aequilongo; frenis medium scutelli haud attingentibus, parte postfrenali lata. Corio punctato, plaga triangulari maiuscila ab rimulae apice retrorsum et introrsum producta subumbilicato-elevatula impunctata; angulo apicali corii sentelli apicem attingente vel vix superante. Membrana venas septem vel octo simplices vel raro furcatas exhibente. Capite inferiore subtilius, pectoris et praesertim ventris lateribus sat rude quamvis remotiuscule punctatis; huins maculis quibusdam laete-coloratis marginalibus impunctatis. Ventris spina basali compressa parum robusta, coxarum intermedianarum medium haud superante. Rostro coxas posticas attingente; artienlo secundo omnium longissimo; articulis tertio et quarto subaequalibus, his simul sumptis articulo secundo distincte longioribus (fere = 4 : 3). Antennarum articulis subgracilibus; articulo tertio secundo aequilongo vel sublongiore; his simul sumptis articulo quarto haud ita multo longioribus; artienlo quinto quarto subaequalibus.

Supra piceo-niger vel piceo-brunnens, nitidus, interdum leviter subcupreous-nicans. Capite supra, pronoti marginibus antero-lateralibus reflexis, corii margine costali imo basin versus, antennis, pedibus rostroque — ut videtur semper — dilute flavis. Capitis basi ima plagiisque dense punctatis (lineis et plaga longitudinalibus occipitis, fascia intraoculari, marginibus tylis, linea disci iugorum lineaque submarginali ante oculos), apice angusto articuli primi antennarum (hac macula raro deficiente), articulo quarto rostri annuloque plus minusve diluto ante apicem femorum posticorum vel posteriorum fuscescentibus. Pectore flavo- et fusco-variegato, fusco-punctato; areis evaporativis et sternis (mesosterni carinula mediana obsoleta saepe ferruginescenti excepta) semper fuscis, sulco ostiolorum semper flavo. Ventre maximum

partem cum segmento genitali fusco. Vitta utrimque discali ventris (incisuris anguste fuscis interrupta et postice abbreviata) (mas!) aut disco toto (femina!), spina ventris eiusdemque seriebus tribus utrimque macularum iuxtapositis (prima macularum minuscularum rotundatarum intus spiracula positarum, secunda macularum transversalium, spatium inter spiracula et segmentorum marginem posticum occupantium, tertia macularum longitudinalium medium marginem singulorum segmentorum late tangentium et in connexivi segmenta longe transeuntium) flavescentibus. Membrana fusca, basi dilutiore; margine toto late albido-hyalino.

Variat species colore nunc obscuriore nunc dilutiore; in speciminibus dilutioribus pronoti fere tota parte antehumerali sentellique plaga basali marginem exteriorem sequente flavo-marmoratis et sentelli parte postfrenali corioque cum clavo brunneo-rufis. Maculis duabus minusculis triangularibus iuxtapositis pone marginem antennam medium pronoti, maculis duabus parvis rotundatis glabris angulorum basarium sentelli eiusdemque margine imo apicali etiam in speciminibus obscurioribus plerumque flavis.

♂. Segmentis ventralibus tertio, quarto, quinto postice profundissime sinuatis; segmento sexto in quinti sinum apicalem profunde immerso, medio segmentis tribus praecedentibus simul sumptis distinete longiore. Segmento genitali subperpendicularly, ante apicem impressionibus tribus (quarum media longe maxima) instructo, his impressionibus carinulis separatis. Margine apicali (superiore) medio sat anguste et profunde exciso.

♀. Ventris segmentis minus profunde sinuatis, quam in mare, segmentoque sexto medio segmentis duobus praecedentibus simul sumptis fere aequilongo; segmento sexto postice subtrapezoideo-sinuato.

Long. corp. $5 - 5\frac{1}{2}$, cum memb. $5\frac{1}{2} - 6$ mm; lat. hum. $4\frac{1}{2} - 4\frac{2}{3}$ mm.

♂ ♀. Sumbawa. (Coll. auct.).

Diffrt haec species a diagnosibus *Asp. quadrimaculati* SIGN. et *Asp. variegati* SIGN. magnitudine minore coloribusque aliis, ab una alterave etiam corpore supra dense et sat profunde punctato, membrana late albo-limbata.

II. Faunistische Ergebnisse und Folgerungen.

Was zunächst bei der Durchsicht obiger 42 Hemipterenarten von Lombok auffällt, ist der grosse Reichthum an neuen Species. Von 42 Arten sind nicht weniger als 21, also die Hälfte, neu. Sicherlich fehlen diese 21 der uns anserordentlich wohlbekannten javanischen Hemipterenfauna völlig, vielleicht 2—3 von den kleineren Arten ausgenommen, die

sich durch ihre Unscheinbarkeit der Entdeckung entzogen haben könnten. Spricht schon diese Zahl deutlich genug für die grosse Selbständigkeit der lombocensischen Hemipterenfauna der javanischen gegenüber, so ergiebt sie sich nicht minder handgreiflich aus dem verhältnissmässig zahlreichen Auftreten vicarisirender, parallel neben javanischen und sonstigen malayischen Arten ausgebildeter Formen. Auffällige Beispiele für diese Erscheinung bieten *Halyomorpha lata*, *Plautia decora*, *Eusthenes Paris*, *Tettigonia centrivittata*, *Sycanus brevifurcatus* und wohl auch *Mictis farinulenta*.

1. Ueber Ceylon, das festländische Indien, China und Japan, dann die drei westlichen grossen Sundainseln verbreitet und auch in Timor wieder nachgewiesen ist die anscheinend häufig auftretende *Halyomorpha picus* FAB. Diese Art ist in ihrem weiten Verbreitungsbereich anserordentlich variabel, wie sich schon daraus ergiebt, dass sie unter nicht weniger als 8 verschiedenen Namen beschrieben ist. Dennoch ist es ihr nicht gelungen eine ihrer mannigfältigen Formen zur Beständigkeit einer geschlossenen Art zu erheben. Dagegen stellt die oben aus Lombok beschriebene *H. lata* eine der *H. picus* zwar in vielen Beziehungen ähnliche, aber ohne jeden Zweifel wohl geschiedene Art dar.

2. Aehnlich verhält es sich mit der *Plautia*. Diese Gattung, die vom australischen Festland bis nach Madagaskar und Japan hin verbreitet und auch besonders im malayischen Archipel wohl vertreten ist, umfasst eine Reihe ganz oder fast ganz gleichgefärbter und einander ungemein nahe stehender Arten, die z. Th. noch nicht mit genügender Schärfe geschieden sind und sich auch wohl nur auf Grund ziemlich subtler Zeichen trennen lassen. Völlig vereinzelt steht in dieser Fülle gleichförmigster Arten, durch ihre ganz abweichende, schöne Farbenzeichnung die lombocensische *P. decora* da.

3. *Eusthenes Paris* ist der lombocensische Vertreter eines über das continentale Indien und die grossen Sundainseln verbreiteten Genns, etwa ein Seitenstück zu dem über Java, Borneo und Celebes verbreiteten *E. robustus* LEP. oder zu der oben im Anhang aus Java beschriebenen, vermutlich aber noch weiter verbreiteten neuen Art *E. Ulixes*: doch nimmt *E. Paris* allen seinen malayischen Verwandten gegenüber eine sehr auffällige Sonderstellung ein durch die ungewöhnliche Färbung der Fühler (ein Motiv, das übrigens in etwas anderer Weise bei einer Art des festländischen Indiens wieder auftaucht).

4. An Stelle der über Sumatra, Java, Borneo und die Philippinen verbreiteten, gemeinen *Tettigonia ferruginea* und *T. indistincta* tritt hier die nahe verwandte, aber durch ihre ganz abweichende Färbung und andere Zeichen sehr augenfällig unterschiedene *T. centrivittata* ein.

5. Ebenso auffällig oder noch auffälliger weicht auch der *Sycanus* der Insel Lombok (*S. brevifurcatus*) von seinen Gattungsgenossen auf

Sumatra, Borneo und Java ab, die dort eine ganze Plejade anserordentlich nahestehender Arten bilden, ohne dass er sich aber andererseits, so viel ich weiss, einer Form des östlichen Malayen-Archipels besonders näherte.

6. Auch *Mictis farinulenta* von Lombok bewahrt (z. B. in den Fühlerverhältnissen) gegenüber den westmalesischen Vertretern der weit verbreiteten Gattung eine gewisse Selbständigkeit.

Erwägt man dazu noch, dass, nach der Zahl der eingelieferten Stücke zu schliessen, viele der spezifisch lombocensischen Hemipteren z. B. *Halymorpha lata*, *Tettigonia centricittata* u. a. in grosser Häufigkeit auftreten und auf das faunistische Charakterbild der Insel einen maassgebenden Einfluss ausüben müssen, so ergiebt sich, dass die alte WALLACE'sche Trennungslinie in ihrem südlichen Theile eine, wenn auch von ihrem Entdecker in ihrer Bedeutung überschätzte, sicherlich aber unverkennbare und, wie sich aus den oben angeführten Fällen zu ergeben scheint, uralte Grenzscheide darstellt, die ein Gebiet von verhältnismässig hoher faunistischer Selbständigkeit von der westmalayisch-indischen Hemipterenfauna abtrennt.

Die Ansdehnung dieses Faunenkreises, der übrigens der Hemipterenfauna von Celebes kann näher zu stehen scheint als der von Java, lässt sich bei unserer fast völligen Unkenntnis der Hemipterenfauna der kleinen Sunda-Gruppe nur vermuten, nicht beweisen; doch giebt wenigstens das Auftreten der Charaktertiere *Mictis farinulenta*, *Pyrrhocaphus tyranus* und *Cosmoscarta sanguiniflua* auf Sumbawa und des *Coptosoma arenarium* auf Flores einen Fingerzeig.

Von den übrigbleibenden 21 Arten, die nicht auf Lombok und die benachbarten kleinen Sundainseln beschränkt sind, ist die überwiegende Mehrzahl mehr oder weniger Gemeingut der ganzen malayischen Fauna. Auf eine nähere Verwandtschaft der Fauna der Insel mit Java und dem westlichen Theil des malesischen Gebietes denten nur folgende der aufgezählten Arten hin:

1. *Chrysocoris atricapillus*, Java, Bali, Lombok, Sumbawa, Flores¹⁾,
2. *Cazira chiroptera*, Malacca, Sumatra, Borneo, Java, Lombok,
3. *Canthecona furcellata*, Indie, Sumatra, Java, Lombok,
4. *Pygomenida pauper*, Java, Lombok,
5. *Coptosoma pygmaeum*, Ceylon, Java, Lombok,
6. *Maleus flavidipes*, India, Banguey (nördlich Borneo), Java, Lombok,
7. *Gardena Semperi* (?), Philippinen (?), Java, Lombok,
8. *Cicada coronata*, Sumatra, Lombok.

Doch sind die letzten fünf Arten kaum beweisend, da ihre Verbreitung wohl noch nicht genügend bekannt sein dürfte, weil sie sich

¹⁾ Stäls Angabe über das Vorkommen dieser Art in Borneo ist meines Wissens durch keine der neueren Einsammlungen bestätigt; sie beruht wohl auf einer Verwechslung; oder handelt es sich auch hier um eine Einschleppung?

theils durch Kleinheit und manfälliges Aenssere, theils durch Behendigkeit des Fluges und durch ihre Lebensweise in den Baumkronen (*Cicada*) der Aufmerksamkeit der Sammler leicht entziehen konnten. Am zu zweitigsten ist jedenfalls die Verbreitung des schönen *Chrysocoris atracapillus*; zumal diese Art, ihrem ganzen Bau und der Kleinheit ihrer Flügel nach, ein schwerfälliger Flieger zu sein scheint, der schwerlich trennende Meeresstrassen von Meilenbreite überschreiten konnte. Doch legt der Umstand, dass der *Chrysocoris* in allen auch den dürftigsten und dilettantischen Einsammlungen wiederkehrt, den Schluss nahe, dass er auf irgend einer viel gebauten Culturpflanze als Schädling lebt,¹⁾ und es ist daher eine frühzeitige Verschleppung des Insekts mit dieser Nährpflanze, von Westen nach Osten oder in umgekehrter Richtung keineswegs ausgeschlossen.²⁾

Nimmt nun aber auch, wie wir im Obigen versucht haben nachzuweisen, die Hemipterenfamna der Insel der westmalesischen Fauna und insbesondere der Fauna des nahe gelegenen Java gegenüber eine relativ selbständige Stellung ein, so ist doch der ganze faunistische Charakter der Insel indisch-westmalayisch; man beachte nur das Auftreten des indischen Hemipteren-Riesengeschlechtes *Eusthenes*.

Eigentlich australische Arten kommen in Lombok nicht vor. Die *Mictis profusa* FAB., ein vorzügliches australisches Charactethier, das die Molukken und Celebes erreicht, folgt der Brücke der kleinen Sundainseln noch bis Sumbawa³⁾, scheint aber die Allas-Strasse nicht zu überschreiten. Doch lässt sich das Auftreten des *Acantholybas longulus* und des *Pyrrhobaphus tyrannus* mit einiger Wahrscheinlichkeit als Einflüsse jenes Faunengebietes deuten. Die vom Verfasser aufgestellte Gattung *Acantholybas* umfasst nämlich eine zweite Art, *Ac. brunneus* BRED., die in Australien (Neu Süd Wales) heimisch ist. Von der Gattung *Pyrrhobaphus* endlich war bisher eine Art *P. leucurus* FAB. auf den Fidschi-Inseln, auf Woodlark und den Philippinen beobachtet; auch sah ich neuerdings zahlreiche Exemplare von der Insel Bangney nördlich Borneo. Anfällig ist nur, dass von diesem schöngefärbten, ansehnlichen Thier meines Wissens keine Stücke aus Celebes, den Molukken oder selbst von dem nenerdings so wohldurchforschten Neu-Ginea bekannt geworden sind. Jedenfalls aber haben wir es doch auch hier mit einem australischen Typus zu thun, zumal eine dritte Art *P. contiguus* WALK. auf das australische Festland beschränkt zu sein scheint.

¹⁾ Ein verwandtes Thier *Augocoris Ehrenbergi* GERM. lebt in Mittelamerika auf dem Kaffeebaum.

²⁾ Die Stücke von Lombok, Bali und Sumbawa gehören sämmtlich einer sehr aberranten (metallisirenden) Varietätengruppe der Art an, die auch in Java auftritt, aber auf den äussersten Osten der Insel beschränkt zu sein scheint.

³⁾ Ich sah ein Stück von dort in der Coll. STAUDINGER.

Figuren-Erklärung.

- Fig. 1. *Auletris proletaria* n. spec.
" 2. *Halyomorpha lata* n. spec.
" 3. *Stenozygum comptum* n. spec.
" 4. *Eusthenes Paris* n. spec.
" 5. *Acantholybas longulus* n. spec.
" 6. *Pyrrhobaphus tyrannus* n. spec.
" 7. *Henicocephalus lombocensis* n. spec.
" 8. *Henicocephalus Bergrothi* n. spec.
" 9. *Crocias velutinus* n. spec.
    9 a. Vorderbein.
" 10. *Cosmoscarta sanguiniflua* n. spec. Flügeldecke.
" 11. *Cosmoscarta melliflua* n. spec. Flügeldecke.
" 12. *Eusthenes Ulixes* n. spec. Genitalsegment des Männchens.
    12 a. Hinterbein des Männchens.
-